

فرهنگ موضوعی

آپات قرآن کریم

(جلد اول)

www.ketab.ir

مؤلف: حسّان عبدالمنان

مترجم: مجتبی دوروزی

نشریات

عبدالمنان، حسان

المعجم الموضوعي لآيات القرآن الكريم

فرهنگ موضوعی آیات قرآن کریم

مؤلف: حسان عبدالمنان؛ مترجم: مجتبی دوروزی

تهران: نشر احسان، چاپ دوم ۱۴۰۳

مشخصات ظاهری: ج ۲.

سازمان: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸-۱-۲۰۱-۳۴۹-۱:

ج: ۳۴۹-۲۰۲-۱-۱:

ج: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸-۲-۰۲۰-۵:

ج: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸-۱-۲۰۱-۳۴۹-۱:

موضوع: قرآن - شناخت اسلام

شناسه افزوده: دوروزی، مجتبی -

مترجم رده بندی کنگره: ۳۹۵-

۴۱۰۶۴/۴/۴۲ BP66/12 رده بندی دیوبی:

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۱۲۸۴۶

فرهنگ موضوعی آیات قرآن کریم

(جلد اول)

مؤلف: حسان عبدالمثان

مترجم: مجتبی دوروزی

ناشر: نشر احسان

چاپ: چاپ مهارت

شماره: ۲۵ دوره

نوبت چاپ: ۱۴

شابک جلد اول: ۹۷۸-۰-۳۴۹-۲۰۲-۸

شابک جلد دوم: ۹۷۸-۰-۳۴۹-۲۰۳-۵

شابک دوره: ۹۷۸-۰-۳۴۹-۲۰۱-۱

فرهنگ موضوعی آیات

قرآن کریم ۱/۲

۱۰۱۵۱۸ ریز ۱۲۰۰۰۰۰

سرواحسان

سخن ناشر

کتاب دو جلدی پیش رو، تحت عنوان فرهنگ موضوعی آیات قرآن کریم، ترجمه کتاب عربی معجم الموضوعی لایات القرآن الکریم» است. این کتاب دربردارنده موضوعات متنوع قرآنی ممله تاریخ، یکتاپرستی، فقه، آداب و مسائلی از این دست است که در مقایسه با کتاب های اب، عناوین کلی و جزئی بیشتری را در خود جای داده است. تمام مطالب کتاب، براساس ترتیب ای عناوین اصلی، تنظیم شده است تا دسترسی به هر موضوعی آسان تر باشد. علاوه براین، هر آن فرعی، ضمن اینکه در فهرست کلمات قرار داده شده است، در ذیل عنوان اصلی مربوطه نیز ج شده است تا بتوان موضوعات مرتبط را یکجا مشاهده کرد. با توجه به مستند بودن موضوعات ح شده، کتاب «فرهنگ موضوعی آیات قرآن» برای هر سخنران، دعوتگر و دانش پژوهی لازم و وری است.

فهرست کامل، در ابتدای هر دو جلد قرار داده شده است. تا صفحه ۹۵۰ مراجعه به هر کدام از جلد ها بتوان ای عناوین را مشاهده و جستجو کرد. جلد اول شامل ۹۵۰ صفحه و جلد دوم از صفحه ۹۵۰ تا ۹۵۰ ای کتاب است.

برای پیدا کردن آیات مرتبط با یک موضوع خاص، آن موضوع را از میان کلمه هایی که با رنگ و به صورت بولد در فهرست مشخص شده اند یافته و به آدرس روبرو آن مراجعه می کنیم. موضوع انتخاب شده، یا از موضوعاتی است که مستقیماً به شماره صفحه ارجاع داده شده است و بین فرعی مربوط به آن، با رنگ آبی در زیر آن است؛ و یا از موضوعات فرعی است که ما را به شماره زیر موضوع راهنمایی می کند. در این گونه موقع، عدد درج شده در پرانتز، از عنوان اصلی، بیانگر ترتیب قرارگیری موضوع فرعی، در ذیل عنوان اصلی است.

به عنوان مثال عبارت «پدر و مادر..... خانواده(۲۴)»، یعنی برای یافتن آیاتی از کریم در مورد «پدر و مادر»، ابتدا باید براساس ترتیب الفبا یی، به کلمه «خانواده» مراجعه سپس ۲۴-امین عنوان فرعی ذیل عنوان اصلی «خانواده»، به آیاتی اشاره دارد که در مورد «پدر» است.

گاهی ممکن است، در جستجوی موضوعی باشید که عنوان عربی آن را در ذهن دارید اما دانید مترجم از چه واژه ای برای ترجمه ای آن استفاده کرده است و یا ترجمه ای آن را به یاد

نمی‌آورید؛ در این‌گونه موقع جهت سهولت و تسريع در دست‌یابی به موضوع؛ یک لیست از کلمات عربی به همراه ترجمه‌ی به کاربرده شده در کتاب، و همچنین ارجاع به موضوع مربوطه آورده شده است. این لیست تنها در جلد اول و پس از فهرست کتاب، قرار داده شده است. درپایان نشر احسان از خدمات بی‌دریغ جناب آقای مجتبی دوروزی در ترجمه و تنظیم این اثر و همچنین تلاش و دقت بی‌بدیل جناب آقای مهندس مصعوب یعقوبی تجلیل و قدردانی می‌کند و امیدوار است این خدمات در میزان حسنات همه‌ی ما قرار گیرد.

نشر احسان

www.ketab.ir

فهرست

آب.....	۱۰۶	سرای بد.....	۱۰۶	آب.....	۱۰۶	حقایق علمی(۸)
آب و پیدا ش زندگی.....	۱۰۶	بدترین [سرنوشت و عقوبت].....	۱۰۶	آب و پیدا ش زندگی.....	۱۰۶	حقایق علمی(۳)
آتش (جهنم).....	۷۹	زبانه کشته.....	۱۰۷	آتش (جهنم).....	۷۹	۱- خصوصیات آتش (جهنم) و آنچه را که خدا برای کفار آماده کرده است
آتش (جهنم).....	۱۰۷	آتش.....	۱۰۷	۲- همدمان آتش (جهنم).....	۸۶	۲- همدمان آتش (جهنم).....
آتش (جهنم).....	۱۰۷	پرتوگاه.....	۱۰۷	۳- نامهای آتش (جهنم).....	۸۶	۳- نامهای آتش (جهنم).....
آثار نوک انگشتان.....	۱۰۷	۴- جاودانگی در عذاب.....	۱۰۷	آخرت.....	۱۰۰	آخرت.....
آثار نوک انگشتان.....	۱۰۷	آثار نوک انگشتان.....	۱۰۷	جایگاه بد.....	۱۰۱	جایگاه بد.....
آدمی.....	۱۱۱	آدمی درون هستی.....	۱۱۱	سرانجام بد.....	۱۰۲	سرانجام بد.....
آدمی.....	۱۱۱	آدمی آفرینش.....	۱۱۱	بستر بد.....	۱۰۲	بستر بد.....
آدمی.....	۱۱۱	۱- آفرینش آدمی.....	۱۱۱	بد جایگاهی که بدان وارد می شوند.....	۱۰۲	بد جایگاهی که بدان وارد می شوند.....
آدمی.....	۱۱۱	۲- اوصاف و احوال آدمی.....	۱۱۴	دوزخ.....	۱۰۲	دوزخ.....
آدمی.....	۱۱۱	۳- بزرگی و نزدیکی اش.....	۱۱۶	۱۰۴.....	۱۰۴	(جاد) عمیق [جهنم].....
آدمی.....	۱۱۱	۴- خداوند آدمی را گرامی داشته است.....	۱۲۷	۱۰۴.....	۱۰۴	خرد کننده.....
آدمی.....	۱۱۱	۵- رام و مسخر کردن چهار بیان و اسبها و		۱۰۴.....	۱۰۴	سرای هلاکت.....
آدمی.....	۱۱۱	الاغها و زنبور عسل برای (منفعت رسانی به)		۱۰۴.....	۱۰۴	سرای همبشگی.....
آدمی.....	۱۱۱	آدمیان.....	۱۲۷	۱۰۴.....	۱۰۴	سرای منحرفان (از راه حق).....
آدمی.....	۱۱۱	۶- منع آدمی از خودستایی.....	۱۲۹	۱۰۵.....	۱۰۵	دشت هموار.....
آدمی.....	۱۱۱	۷- حال و روز بیشتر مردم.....	۱۲۹	۱۰۵.....	۱۰۵	آتش سوزان.....
آدمی.....	۱۱۱	۸- بی قراریش به هنگام سختی و فراموش کاریش		۱۰۶.....	۱۰۶	دوزخ.....
آدمی.....	۱۱۱	در سپاسگزاری به هنگام خوشحالی.....	۱۳۲	۱۰۶.....	۱۰۶	باد گرم سوزان.....

اجبار ..... دین(۲)	۹
احسان خداوند ..... الله جل جلاله(۴)	۱۳۴ می کند
احسان .... اخلاق ستدنی(۱۶)، کار نیک(۸)	۱۳۵ ۱۰- حمل امانت توسط آدمی
اختلاف مردم ..... جوامع(۱)	۱۳۵ ۱۱- آنچه در سینه ای اوست
اخلاص در دین ..... دین(۳)	۱۳۶ ۱۲- بعضی از مردم خدا را در حاشیه و کناره می پرسند
اخلاق زشت ..... اخلاق ناپسند(۱)	
اخلاق ستدنی ۱۳۸	۱۳۸ آرامش پیامبر ..... محمد(۱۸)
۱- رفتار خوب ۱۴۰	آرامش ..... اخلاق ستدنی(۲۳)
۲- بدی را بانیکی پاسخ دادن ۱۴۱	آزاد کردن برده ها ..... جهاد(۵)
۳- کار نیکو ۱۴۲	آزمایش ..... مؤمنان(۱۱) روز واپسین(۲)
۴- شتاب در انجام کار نیکو ۱۴۴	آزمایش ..... ایمان(۱۳)، جهاد(۲)
۵- دانش توأم با بیشن ۱۴۵	آزمایش دارایی و قدردان ..... روز واپسین(۱۸)
۶- ایجاد آشتن میان مردم ۱۴۵	آزمایش و بلاء ..... ایمان(۱۸)
۷- صداقت و راستی ۱۴۷	آزمایش ها ..... جهاد(۲)
۸- سخن بهتر و زیباتر ۱۴۷	آشتن دادن جنگ ..... جهاد(۲)
۹- مسوسه های شیطان ۱۴۸	آفریده های خداوند ..... یگانگی خداوند(۳)
۱۰- پیش ذکری و پایداری ۱۴۸	آفرینش آدمی ..... آدمی(۱)
۱۱- پاکی دل ۱۵۱	آفرینش ..... حقایق علمی(۲،۳،۴)
۱۲- گذشت و چشم پوشی از مردم ۱۵۲	آگاهی یافتن از تعلیمات دین ..... دانش(۳)
۱۳- گذشت توأم با چشم پوشی ۱۵۳	آهن ..... جهاد(۹)، حقایق علمی
۱۴- جان سلام ۱۵۴	آیات محکم قرآن ..... قرآن(۱۰)
۱۵- رحمت ۱۵۵	ابراهیم ..... سرگذشت ها(۳)
۱۶- احسان ۱۵۵	ابراها ..... حقایق علمی(۷)
۱۷- از خود گذشتگی ۱۵۸	ابولهب ..... سرگذشت ها(۳۵)
۱۸- پذیرایی - ارج نهادن به مهمان - ۱۵۹	اتم ..... حقایق علمی(۲۹)
۱۹- قناعت - پاکدامنی ۱۶۰	اجازه خواستن ..... جامعه(۲)
۲۰- چشم فرو هشتن و پاکدامنی ۱۶۲	اجبار در دین ..... فراخوانی به سوی خدا(۳)

۱۹۲	- سخن چیزی	۱۵	- روی گردانی از یاده گری	۲۱
۱۹۳	- افترا	۱۶	- میانه روی در راه رفتن و کاستن از صدا	۲۲
۱۹۴	- وسوسه - عیب جویی	۱۷	- آرامش	۲۳
۱۹۴	- طعنه زنی	۱۸	- میانه روی در کارها	۲۴
۱۹۴	- انتشار خبرهای دروغ	۱۹	- سپاسگزاری در برابر نعمت	۲۵
۱۹۵	- سخن بیهوده	۲۰	- خویشنده داری	۲۶
۱۹۵	- لهرو لعب	۲۱	- فروخوردن خشم	۲۷
۱۹۷	- تمسخر و ریشخند	۲۲	- عدالت و دادگری	۲۸
۲۰۰	- بر یکدیگر لقب بد گذاشتن	۲۳	- فروتنی و گستردن بال (مهربانی) برای	۲۹
۲۰۰	- نسبت دادن دروغ و گناه به خدا و رسولش	۲۴	مؤمنین	
۲۰۱			- وفا به عهد	۳۰
۲۰۵	- علنى کردن بدی ها	۲۵	- پاکیزگی و تراشیدن (مو)	۳۱
۲۰۶	- خشم و عصباتیت	۲۶	اخلاق ناپسند	
۲۰۶	- تأسف بر آنچه از دست رفته	۲۷	- اخلاق زشت	
۲۰۷	- خس و بخیلی و چیزهایی شبیه این ها		- شیطنت و ستم	۲
۲۰۷	- منت هنادن و اذیت کردن به هنگام بخشش	۲۹	- خود بینی و خود پستاندی	۳
۲۰۹			- فخر فروشی - خودبترینی	۴
۲۱۰	- خودداری از بخشش	۳۰	- غرور	۵
۲۱۰	- زیاده روی	۳۱	- مشاجره و کشمکش	۶
۲۱۲	- تباہ کردن	۳۲	- تعناد رفتار با گفتار	۷
۲۱۳	- فرمانبرداری از اسرافکاران	۳۳	- بدگری بی آشکار	۸
۲۱۳	- افاده	۳۴	- دنباله روی امیال	۹
۲۱۳	- تکبر ورزیدن	۳۵	- دروغ	۱۰
۲۱۴	- ستم و سرکشی	۳۶	- گمان بد	۱۱
۲۱۵	- فساد	۳۷	- جاسوسی کردن	۱۲
۲۲۰	- خبانت	۳۸	- دزدیده گوش دادن	۱۳
			- غیبت	۱۴

۲۵۷	ج- اعلام مطلبی به ایشان	۲۲۲	- پیمان شکنی ۳۹
۲۵۸	د- اوضاع و احوال آنان	۲۲۳	- کاستن ۴۰
۲۶۸	ه- دشمنی، تکذیب و کشته شدن انبیاء توسط آنان	۲۲۳	- دسیسه و حیله ۴۱
۲۷۷	و- تحریف سخن خداوند	۲۲۶	- دو دوزه بازی ۴۲
۲۷۹	ز- پیمان مؤکد گرفتن از ایشان	۲۲۷	- کینه ۴۳
۲۸۰	ح- تمایل شدید به زندگی	۲۲۷	- رشك - حسودی ۴۴
۲۸۰	ط- دشمنی شان با خداوند و فرشتگان و مزمنین	۲۲۸	- ممانعت از خبر ۴۵
۲۸۱	ی- سخنان و جسارت شان نسبت به خداوند	۲۲۸	- غفلت ۴۶
۲۸۲	ک- دشمنی و کینه توزی افکنند میان ایشان	۲۳۰	- خشکی - نامهربانی ۴۷
۲۸۲	ل- فریب و آرزو هایشان	۲۳۱	- بزهکاری ۴۸
۲۸۳	عدم خشنودی شان از کسی که از آیین شان پرسوی نکند	۲۳۲	- انحراف از حق ۴۹
۲۸۳	جهه بد لیل طغیان و سرکشی شان بر آنان	۲۳۶	- بی عفتی ۵۰
۲۸۴	حرام گردیده است	۲۳۷	- ناشکری، انداد ۵۱
۲۸۴	ن- دوبار تباہی ورزیدن شان در زمین.	۲۳۹	- اعمال زشت [گناهان] ۵۲
۲۸۵	س- پاداش آنان در صورت ایمان آوردن	۲۴۰	- هرزگی ۵۳
۲۸۵	ج- بد لیل طغیان و سرکشی شان بر آنان	۲۴۱	- زنا ۵۴
۲۸۶	ع- علمای آنان	۲۴۱	ادیان
۲۸۶	ف- یاران شنبه	۲۴۱	- پیروان تورات و انجیل
۲۸۷	۳- مسیحیان، پیروان حضرت عیسی	۲۴۱	الف- روابط با آنها
۲۸۷	الف- وضعیت و دیدگاهشان	۲۴۵	ب- حسادت شان نسبت به مؤمنین
۲۸۹	ب- فراموش کردن پیمان و دشمنی انداختن میان آنان	۲۴۵	ج- شیوه برخورد با آن دسته از ایشان که پیکارگر نیستند
۲۸۹		۲۵۰	د- وجود مؤمنین در میان آنها
		۲۵۲	۲- یهودیان
		۲۵۲	الف- دستورات خداوند به ایشان
		۲۵۳	ب- نعمت هایی را که خداوند به ایشان داده

ازدواج در دوران قاعده‌گی..... کارپلید(۳)	ج- سخنان و بی‌حرمتی‌شان نسبت به خداوند..... ۲۸۹
ازدواج..... خانواده(۲)	د- فریب و آرزوها و طعنشان نسبت به یهود
اسپ‌ها..... جهاد(۹)	۵- عدم خشنودی‌شان از کسی که از آیین‌شان پیروی نکند..... ۲۹۱
اسراء و معراج..... محمد(۲۲)	۶- دشمنی‌شان و انتقام‌گیری از آنان.... ۲۹۱
اسلام..... ۲۹۹	۷- پاداش مؤمنین آنان..... ۲۹۱
۱- حقیقت اسلام..... دین(۲۹۹)	۸- پاداش‌شان در صورت ایمان آوردن ۲۹۲
۲- فراخوانی بندهگان به اسلام..... مسلمانان(۳۰۴)	۹- یاران حضرت عیسی..... ۲۹۳
۳- مسلمانان..... ۳۰۶	۱۰- صومعه‌داران..... ۲۹۳
اسلام..... دین	۱۱- کشیشان..... ۲۹۴
اصحاب کتبیه..... سرگذشت‌ها(۱۱)	۱۲- اعتقاد به تثلیث..... ۲۹۴
اطاعت از خداوند و پیامبر ش .. کارنیک(۱۵)	۱۳- پیروان نوح (به نقل از راغب اصفهانی) ۲۹۵
اعتقاد به تثلیث..... ادیان(۳/ل)	۱۴- زرتشیان..... ۲۹۶
اعرف (دیوار و حائلی است میان بهشت و دوشه)..... ۳۰۹	۱۵- اذیت کردن به هنگام بخشش ..... اخلاق ناپستند(۲۹)
اعطای احترام خداوند... الله جل جلاله(۵)	۱۶- اذیت و آزار ..... فراخوانی به سوی خدا(۳)
اعمال حج..... حج(۶)	۱۷- ارتداد..... ۲۹۷
اعمال رشت- گناهان کبیره.....	۱۸- افترا ..... جهاد(۱)
اخلاق ناپستند(۵۲)	۱۹- ارتکاب گناه ..... کارپلید(۲)
افاده..... اخلاق ناپستند(۳۴)	۲۰- ارث- ترکه مرد ..... دارایی(۲۷)
افترا..... اخلاق ناپستند(۱۶)	۲۱- ارج نهادن به میهمان ..... اخلاق ستودنی(۱۸)
افسون و آزمایش مال..... دارایی(۵)	۲۲- ارزش گذاری ..... دارایی(۱۳)
اقتنا کردن به پیامبر ..... محمد(۶)	۲۳- از خود گذشتگی ..... اخلاق ستودنی(۱۷)
اقوام پیشین ..... یگانگی خداوند(۸)	۲۴- از دین برگشتنگان ..... ارتداد
الله جل جلاله..... ۳۱۱	۲۵- ازدواج با زن و مرد مشرک ..... کارپلید(۳)
۱- دوست داشتن خداوند..... ۳۱۱	
۲- ترکل نمودن به خداوند و پناه جستن به او	
۳۱۲	

(۱۱)- اندیشیدن	حقایق علمی	۳۱۷	-۳- ترس از او
(۱۰)- انصار	جهاد	۳۲۳	-۴- احسان و بخشش و هدایت خداوند
(۳۰)- اتفجار	حقایق علمی	۳۲۹	-۵- اعطای اختیار به خداوند
(۷)- انکار آیات خداوند	کفار	۳۳۰	-۶- پذیرفتن فرامینش
بی دینی		۳۳۲	-۷- امید به خداوند
(۲۰)- انگشتان	حقایق علمی	۳۳۴	-۸- خشوع در برابر او
(۲۲)- اهالی مدین	سرگذشت‌ها	۳۳۶	-۹- یاد و ذکر خداوند
(۸)- اهالی «رس»	سرگذشت‌ها	۳۳۹	-۱۰- سیاستگزاری از او
ایجاد آشئی میان مردم		امت اسلام	امت‌ها
(۱۰)- اخلاق ستودنی	(۶)، جامعه	محمد(۲۵)	جوامع(۸)
(۳)- ایستادگی در کار	کار نیک	امت‌های پیشین	یگانگی خداوند(۸)
(۱۰)- ایستادگی	اخلاق ستودنی	امت‌های گذشته	سرگذشت‌ها(۱)
۳۴۷- ایمان		اموال مردم	..... دارایی(۹)
۳۴۷- فراخوانی به سوی ایمان	۱	امیال مردم	یکامل خداوند(۶)
۳۵۰- حققت ایمان و حققت کفر	۲	امیال	اخلاق ناپسند(۹)
۳۵۸- تشبیه ایمان به نور در حالی که نور همان قرآن است	۳	امید بخشی و تهدید	یگانگی خداوند(۱۰)
۳۶۰- رویارویی و مقایسه میان مؤمن و کافر.	۴	امید به خداوند	الله جل جلاله(۷)
۳۶۳- تفاوت میان اسلام و ایمان	۵	انبازها، شرکا	کفار(۱۱)
۳۶۳- برتری ایمان (در آوردن آدمیان) بر آب دادن به حاجیان و تعمیر کردن مسجد‌الحرام	۶	انتقام گیری از امت‌های ستمگر	
۳۶۳- ایمان و عمل	۷	یگانگی خداوند(۹)	
۳۷۰- راهیابی به ایمان	۸	انجیل	کتاب‌های آسمانی(۳)
۳۷۸- الگری ایمان	۹	انحراف از حق	
۳۷۹- یقین	۱۰	انحراف از حق	اخلاق ناپسند(۴۹)
۳۸۰- دوروبی و نبرنگ و خیانت	۱۱	اندازه و ترازو	..... دارایی(۱۳)
۳۹۴- شک و تردید	۱۲	اندرز تاریخی	سرگذشت‌ها(۲)
		اندرز دادن مردم	پامبران و رسولان(۷)
		اندرز	حقایق علمی(۱)

بدی را بانیکی پاسخ دادن.....	۳۹۵	۱۳- آزمایش و بلا.....
اخلاق ستدنی(۲).....	۳۹۶	۱۴- پاداش.....
بر حذر داشتن از مشاجره.....	۳۹۷	۱۵- توبه.....
فراخوانی به سوی خدا(۲).....	۴۰۰	۱۶- طلب آمرزش.....
برادری..... جامعه(۸).....	۴۰۲	۱۷- شفاقت.....
برانگیخته شدن پیامبر.....		۱۸- آزمایش و بلاها آزمونی برای (ستجش)
محمد(۲).....	۴۰۴	ایمان فرد مؤمن است.....
برتری جویی میان مردم..... جوامع(۳).....		ایمان..... مومین، الله
برتری دانش و دانشمند..... دانش(۱).....		جل جلاله، فرشتهها، پیامبران و رسولان، روز
برتری مجاهدان..... جهاد(۱).....		واپسین، غلیب، بهشت، آتش جهنم، اعراف، جن،
برده ها..... جهاد(۵).....		شیطان، جادو، قضا و قدر
بزرگی آدمی..... آدمی(۳).....		باد.....
بزهکاری..... اخلاق ناپسند(۴۸).....		باده - شراب.....
بهات دادن..... محمد(۴).....		باران.....
بنویسگر کشیکش به بهترین شیوه.....		حقایق علمی(۸).....
فراخوانی به سوی خدا.....		کارپلید(۷).....
به ارث بردن زمین..... مؤمنین(۷).....		خانواده(۹).....
به جای آوردن نذر..... حکم- قضاوت		بازخواست روز رستاخیز..... روز واپسین(۹).....
بهشت..... ۴۱۰		بازرگانی..... دارایی(۳).....
- صفات آن و آنچه را که خداوند برای مؤمنین		بازیچه..... اخلاق ناپسند(۲۱).....
فراهنم نموده است..... ۴۱۰		باطل و بی ثمر شدن کار..... کارپلید(۷).....
۴۲۲ ..... ۲- بهشتیان		باند شیطان..... کفار(۱۶).....
۴۴۱ ..... نامهای بهشت		باورهای مردم..... یگانگی خداوند(۶).....
۴۴۱ ..... آخرت		بت ها..... شرک(۶).....
۴۴۱ ..... باغ های جاودان		بخشن..... دارایی(۴)، زکات
۴۴۲ ..... باغ های فردوس		بخل..... اخلاق ناپسند(۲۸).....
۴۴۳ ..... باغ های محل زندگی		بدگویی آشکار..... اخلاق ناپسند(۸).....
		بدگویی ..... اخلاق ناپسند(۸).....
		بدهی- قرض ..... تجارت و بازرگانی(۴).....

بیهودشی مرگ.....	۴۴۳	باغ‌های پر نعمت.....
پاداش به کار..... کار(۴)، روز و اپسین(۱۳)	۴۴۳	بهشت جاویدان.....
پاداش کار نیک..... روز و اپسین(۱۵)	۴۴۳	بهشت برین.....
پاداش مؤمنان..... یگانگی خداوند(۱۰)	۴۴۳	بهشت جای آرامش.....
پاداش..... ایمان(۱۴)	۴۴۳	بهشت پر نعمت.....
.. یگانگی خداوند(۱۱)، حکم-قضاؤت	۴۴۴	[پاداش] نیکوتر.....
پاداش..... روز و اپسین(۱۴)	۴۴۵	سرای سلامتی و عاقیت.....
پاسخ کار بد کسی، با کاری مشابه.....	۴۴۵	سرای ماندگار.....
حکم-قضاؤت.....	۴۴۵	سرای پرهیزگاران.....
پاکی.....	۴۴۵	سرای اقامت.....
۴۶۳		
۴۶۳ ..... ۱- تمیز شدن	۴۴۵	باغ‌های بهشت.....
۴۶۴ ..... ۲- غسل و دست نماز گرفتن	۴۴۶	خرشحالی.....
۴۶۵ ..... ۳- تمیم	۴۴۶	درجات عالی.....
پاکدامنی و توانایی..... اخلاق ستودنی(۱۹)	۴۴۶	فردوس.....
پاکدامنی..... اخلاق ستودنی(۲۰)	۴۴۶	خبر و نعمت.....
پاکی..... اخلاق ستودنی(۳۱)	۴۴۶	دست راست.....
پاییندی..... جامعه(۱۱)	۴۴۶	- جاودانگی در نعمت‌ها.....
پدر و مادر..... خانواده(۲۴)	(۵,۶,۷,۸,۹)	بهشت..... مؤمنان(۹)
پرستش بت‌ها..... کار پلید(۳)	(۳)	بهشت برین..... بهشت(۳)
پرستش غیر خدا.....		بی‌دینان..... بی‌دینی
شریک قائل شدن برای خدا(۱)		بی‌دینی..... کفر
پرهیزکاری..... کار نیک(۱۲)	(۲,۳)	بیت‌الحرام..... حج(۲)
پری..... شیطان		بیرون کردن..... حکم-قضاؤت
پشتیبانی خداوند..... جهاد(۴)	(۵)	بizarی جستن از مشرکین..... شرک(۵)
پشتیمانی کفار..... کفار(۲۴- پشتیمانی شان)	(۱۱)	بizarی جستن رهبران از پیروان..... کفار(۱۱)
پند پذیری از گذشتگان..... یگانگی خداوند(۸)	(۲)	بیعت..... جهاد(۲)
پنهان‌کاری..... سیاست(۷)	(۸)	بی‌قراری آدمی..... آدمی(۸)

پنهان کردن گواهی و شهادت ..... کارپلید(۳)	(۳)
پنهان نمودن دانش ..... دانش(۵)	(۵)
پوزش خواهی روز رستاخیز ..... کفار(۲۴)	(۲۴)
پیام‌های عتاب آمیز خداوند به پیامبر ..... محمد(۲۱)	(۲۱)
پیامبران ..... سرگذشت‌ها	
پیامبران و رسولان ۴۶۷	۴۶۷
۱- ایمان به ایشان ۱	۱
۲- برتری عده‌ای بر عده‌ی دیگر ۴۶۹	۴۶۹
۳- برگزیدگان از میان ایشان ۴۷۰	۴۷۰
۴- گرفتن پیمان مؤکد از ایشان ۴۷۱	۴۷۱
۵- نقی خیانت از ایشان ..... نشده‌اند)	
۶- مأموریت‌شان در رساندن پیام ۶	۶
۷- خداوند به ایشان مستور داده تا به مردم پندو اندرز دهند ۴۷۴	۴۷۴
۸- در عوض تبلیغ دستمزد و پاداشی از مردم نمی‌گیرند ۴۷۵	۴۷۵
۹- فرزانگی در دعوت ۴۷۶	۴۷۶
۱۰- داوریشان میان مردم ۴۷۷	۴۷۷
۱۱- هر امتی بیم دهنده‌ای دارد ۴۷۸	۴۷۸
۱۲- (تبلیغ) به زبان قوم خودشان ۴۷۸	۴۷۸
۱۳- ایشان آدمیانی بوده‌اند که مخاطب وحی گشته‌اند ۴۷۸	۴۷۸
۱۴- پیامبران و رسولان سلام الله علیهم ۴۷۸	۴۷۸
۱۵- گواهی ایشان بر امت‌های ایشان ۴۷۹	۴۷۹
پیامدهای جنگ ..... جهاد(۴)	(۴)
تهدید ..... ایمان(۱۲)	
تجاوز و تعرض ..... جهاد(۱)	
تحريم ازدواج با محارم ..... کارپلید(۳)	(۳)
تحفیف دادن ..... حکم-قضاؤت	
ترازو ..... روز و اپسین(۹)، دارایی(۱۳)	
تربید ..... ایمان(۱۲)	
پیمان شکنی ..... اخلاق ناپستد(۳۹)	
پیمان مؤکد پیامبران ..... پیامبران و رسولان(۴)	
پیمان‌ها و قراردادها ..... تجارت و بازرگانی(۲)	
تاریخ ..... سرگذشت‌ها(۱۴)	
تأسف بر آنچه از دست رفته ..... اخلاق ناپستد(۲۷)	
تبلیغ ..... قرآن(۸)	
تباه کردن ..... اخلاق ناپستد(۳۲)	
تعیید ..... حکم-قضاؤت	
تجارت و بازرگانی ..... تعیید(۴۸۳)	
۱- اجازه دادن ..... تعیید(۴۸۳)	
۲- پیمان‌ها و قراردادها ..... تباه کردن(۴۸۴)	
۳- گرو ۴۸۵	
۴- بدھی ۴۸۵	
تجاوز و تعرض ..... تحریم ازدواج با محارم	
تحريم ازدواج با محارم ..... تحریم ازدواج با محارم	
تحفیف دادن ..... تحریم ازدواج با محارم	
ترازو ..... تحریم ازدواج با محارم	
تربید ..... تحریم ازدواج با محارم	

(۱۵) تهمت‌های کفار به پیامبر ..... محمد	ترس از خدا ..... الله جل جلاله(۳)
(۲) توانایی ..... کار	ترس انداختن در دل کفار ..... کفار(۲۲)
(۵) توانگران ..... دارایی(۵)	ترویج دانش ..... دانش(۵)
(۵) توانگری ..... دارایی(۵)	تسهیل کار ..... کار(۶)
توبه نادان ..... نادانی	تشییه ایمان ..... ایمان(۳)
(۱۵) توبه ..... ایمان	تشکیلات قضائی ..... حکم-قضاؤت(۳)
(۱۲) توقع و انتظار کفار ..... کفار	تضاد رفتار با گفтар ..... اخلاق ناپسند(۷)
(۲) توکل ..... کارنیک(۱۱)، الله جل جلاله(۲)	تعصب ..... فراخوانی به سوی خدا(۳)
(۲) تیره‌ها ..... جوامع(۲)	تغییر دادن ..... قرآن(۸)
(۳) تیمم ..... پاکی(۳)	تفاوت میان اسلام و ایمان ..... ایمان(۵)
(۶) ثبت کارها ..... فرشته‌ها(۶)	تقدیر ..... قضا و قدر، کفار(۹)
(۱۵) ثمود قوم حضرت صالح ... سرگذشت‌ها(۱۵)	نكذيب ۴۸۸
۵۰۲	نكذيب کنندگان، سندکار ایندیگان ۴۸۸
(۱۲) جاسوسی کردن ..... اخلاق ناپسند(۱۲)	۱- صفات آنان ۴۱۸
۵۰۵	۲- سختی و سنگینی دل هایشان ۴۹۸
۵۰۵	۳- رویگردانی از آنان ۴۹۹
۵۰۵	تکامل ..... حقایق علمی(۲۱)
۵۰۷	تکبیر ورزیدن ..... اخلاق ناپسند(۳۵)
۵۰۹	نكذيب کنندگان آیات خداوند ..... نكذيب
۵۱۰	تلاؤت قرآن ..... قرآن(۱،۲،۳)
۵۱۱	تمسخر ..... اخلاق ناپسند(۲۲)
۵۱۱	تمیز شدن ..... پاکی
۵۱۳	تدرستی ..... حقایق علمی(۲۲)
۵۱۳	تنگی سینه ..... حقایق علمی(۳۲)
۵۱۴	تهدید کفار، کفار(۲۳)، یگانگی خداوند(۱۱)
۵۱۵	تهمت زنا به زنان پاکدامن .....
۵۱۵	اخلاق ناپسند(۱۶)

که شکستن بنیه متجاوز(ای) درهم	۵۱۶.....۱۲- دوستی
نشانه های تجاوزش آشکار است) می باشد	۱۳- کسانی که دوست دارند به خاطر آنچه
۵۴۵.....	نکرده اند، مورد ستایش قرار گیرند
۵۴۶.....	۱۴- عفو کردن، گذشت نمودن، خشم خود را
۵۴۶.....	۵۱۸..... فرو خوردن و بخشیدن
جنگ در اسلام.....	۵۱۸.....
۵۴۷.....	۱۵- تغییر حال قوم
برتری مجاهدان.....	جامعه .. آدمی، زنان، مردان، مرد و زن، فرزندان
۵۵۸.....	جان بخشیدن ..... حقایق علمی (۱۹)
وابسماندگان از جهاد.....	جان سلام..... اخلاق ستدونی (۱۴)
۵۶۲.....	جانشینی بر روی زمین .... جوامع (۴)، مؤمنان
لشکریان گناهکار.....	جاهلیت.....
۵۶۸.....	جاودانگی..... بهشت (۴)، آتش جهنم (۴)
۵۶۹.....	جایگاه آدمی..... آدم (۳)
حد و مرز جهاد.....	جرائم و خطای ..... اخلاق ناپسند (۱۷)
۵۶۹.....	جزیه- مالیات..... دارالی (۲۵)
(برپایی) نماز به هنگام جنگ یا ترس .	جمع کردن طلا و نقره ..... کار پلید (۳)
۵۷۱.....	جن.....
الباناولنگ و بیمار.....	جنگ در ماه های حرام..... جهاد (۲)
۵۷۲.....	جنگ در مسجدالحرام..... کار پلید (۳)
جنگ در کفار مسجد الحرام.....	جنگ ها..... جهاد (۷)
۵۷۳.....	جنگ..... جهاد (۱،۲)
قدغون کردن کشتن مؤمنین.	۵۲۹..... جهاد در اسلام .. ۱
۵۷۳.....	فراخوانی به سوی جهاد.....
آنچه از کشتن بدتر است	۵۲۹.....
۵۷۴.....	قدغون کردن تجاوز و تعرض.....
بیعت.....	۵۴۵.....
آشئی دادن در جنگ.....	جنگ در اسلام فقط به خاطر جهاد در راه
۵۷۵.....	خدا آن هم به منظور دفع تجاوز و تعرض یا
- رازداری در جنگ.....	
۵۷۵.....	
دست به دست شدن خبرها	
۵۷۶.....	
- پیامدهای جنگ.....	
۵۷۶.....	
پیروزی از سوی خدامست	
۵۷۹.....	
یاری (خدا) همراه ستم دیده است	
۵۷۹.....	
شکست.....	

آتش جهنم (۳)	جهنم	۵۸۱	غیبمنها
۶۱۷	جوابع	۵۸۲	پشتیبانی خداوند
۶۱۷	۱- اختلاف مردم	۵۸۴	فضل الهی
۶۲۱	۲- تیره ها و قبیله ها	۵۸۵	۵- اسرار و بردگاه
۶۲۱	۳- برتری جویی میان شان	۵۸۵	چه وقت میتوان اسیرانی گرفت؟
۶۲۳	۴- قرار دادن شان (به عنوان) جانشین	۵۸۵	پذیرش فدیه از اسیران در برابر آزادی شان
۶۲۴	۵- آفریدن شان از یک انسان	۵۹۰	۶- شهیدان
۶۲۷	۶- خصوصیات عرب	۵۹۰	زنده گشان نزد خداوند
۶۲۹	۷- خصوصیات اعراب بادیه نشین	۵۹۰	مقام آنان و آنچه را خداوند برای شان مهیا
۶۳۱	۸- تیره ها و قبیله ها و فرقه ها	۵۹۱	نموده است
۶۳۵	۹- هر گروهی دورانی دارد	۵۹۲	۷- جنگها
	چشم پوشی	۵۹۲	جنگ احمد و سلیمان و الأسد
(۱۴)	۱- اخلاق ستودنی (۱۳)، جامعه	۵۹۶	جنگ بدر
	چشم فرو هشتن	۵۹۶	جنگ حنین
	۲- جند همسری	۵۹۷	جنگ توبک
	۳- حمله هبر	۶۰۵	جنگ خندق (احزاب)
	حال و زندگانی مردم	۶۰۷	جنگ حدیثه
۶۳۷	حج	۶۱۰	جنگ بنی نضیر
۶۳۷	۱- فریضه‌ی حج و آداب و رسوم آن	۶۱۱	فتح مکه
۶۴۳	۲- مکه و بیت الحرام	۶۱۱	- مراقبت از مرزها
۶۴۴	۳- کعبه شریف و بیت الحرام	۶۱۱	۹- وسایل جهاد
۶۴۵	۴- بازگشتن از عرفات	۶۱۱	آهن
۶۴۵	۵- مناسک و قربانی	۶۱۱	اسپها
۶۴۶	۶- عبادت و اعمال حج	۶۱۲	۱۰- هجرت
۶۴۸	۷- عمره	۶۱۳	پاداش مهاجرین
	حجاب	۶۱۵	هجرت پیامبر
	زنان (۲)	۶۱۶	انصار
	حد و مرز فراخوانی		

۶۸۷	۲۱- پیرامون آنچه نکامل نامیده میشود ..... فراخوانی به سوی خدا(۳)
۶۸۹	۲۲- صحت و تدرستی ..... حرفها و هنرها
۶۹۱	۲۳- اشاره به قانون زوجیت در ماده ..... حرکت و فعالیت زمین ..... حقایق علمی(۹)
۶۹۱	۲۴- اشاره به عدم نابودی آفریدهها ..... حق پدر و مادر ..... خانواده(۲۴)
۶۹۱	۲۵- ضبط مغناطیسی ..... حق ..... حکم- قضاؤت(۱)
۶۹۲	۲۶- اشاره به نوسانات صوتی ..... حقایق علمی ۶۵۱
۶۹۳	۲۷- اشاره به نفوذ به فضای انسان برای پی بردن به کنه حقایق علمی ۱
۶۹۳	یک بار دیگر هم آن فرشته را [به صورت کامل] مشاهده کرده بود ۶۵۱
۶۹۳	۲۸- اشاره به شیمی ..... آدمی درون هستی ۶۵۲
۶۹۴	۲۹- اشاره به اتم ..... آب و پیدا شدن زندگی ۶۵۳
۶۹۴	۳۰- اشاره به ممکن بودن وقوع انفجارها در روز ..... آدمی و آفرینش ۶۵۴
۶۹۴	قیامت ..... ۵- حقایق در هستی ۶۵۹
۶۹۴	۳۱- سرعت نور ..... باد و بادها ۶
۶۹۵	۳۲- مجرم ..... ابرها ۷
۶۹۵	(۵) حقایقی در هستی ..... حقایق علمی(۵)
۶۹۷	حقیقت ایمان ..... ایمان ..... آب و باران و دریا ۸
۶۹۷	حکم - قضاؤت ۹
۶۹۷	۱- روابط قانونی مشروطه ..... اشاره به لایههای زمین ۹۶۸
۶۹۷	الف- توان - مشروطه ..... بیان نیروی جاذبه ۱۱
۶۹۸	ب- مسئولیت فردی ..... شب و روز ۱۲
۶۹۹	ج- کیفر بدی، کیفر همسان آن است ..... ۱۳- کوهها
۷۰۰	د- گرامیداشت آدمیان ..... دریا ۱۴
۷۰۰	ه- نابودی امتها به سبب انحراف از حق ..... ۱۵- گیاه
	۱۶- کشاورزی ..... ۱۷- حیوانات و حشرات
	۱۸- زبان جانور ..... ۱۹- جان بخشیدن
	۲۰- آثار نوک انگلستان ..... آثار نوک انگلستان

۷۱۶	ه- بخشیدن، چشم پوشی کردن	و- وحدت بخشی امت‌ها به واسطه‌ی دین
۷۱۶	استثناء	۷۰۰
۷۱۷	بخشن، عفو	۷۰۱
۷۱۷	اجازه دادن - تخفیف دادن	ح- حق، باطل را از بین می‌برد
۷۲۰	و- زدودن [گناه]	۷۰۴
۷۲۲	۳- تشکیلات قضایی	۷۰۴
۷۲۲	الف- عدل و داد	الف- احکام عمومی
۷۲۵	ب- عادلانه داوری کردن	رسیدن به بلوغ، زمان مکلف شدن است
۷۲۹	ج- مطمئن شدن از خبر	۷۰۴
۷۲۹	ه- گواهی - سوگند	مجاز بودن آراستگی و غذای حلال
۷۳۱	کتمان گواهی	۷۰۵
۷۳۱	گواهی ناحق	عمل کردن به عهد و پیمان و سوگند
۷۳۱	و- داوری	۷۰۶
۷۳۱	حلال و حرام کردن دروغین ..... کار پلید(۳)	به جای آوردن نذر
	حمل کنندگان عرش ..... فرشته‌ها	گناهان کبیر
(۱۷)	حقایق علمی	۷۰۸
۷۳۳	خانواده	ب- سزا
۷۳۳	۱- ساختن خانواده	پاسخ کار بد کسی با کاری
۷۳۳	۲- ازدواج	۷۰۹
۷۳۹	۳- کسی که توانایی ازدواج ندارد	مزای بدی
۴-	۴- ازدواج با چه کسی جایز و با چه کسی حرام	سزای شکار در حرم
۷۴۰	است	سزای کافران
۵-	۵- ازدواج مردان و زنان مجرد، غلامان و کبیزان	۷۱۱
۷۴۲		سزای قاتل
۶-	۶- وضعیت کسی که نمیتواند ازدواج کند و	۷۱۳
۷۴۲	عفت ورزد	سزای کسی که خودکشی می‌کند
۷۴۲	۷- مهریه - کایین	سزای کسانی که همسران خود را متهم به زنا می‌کنند
		۷۱۳
		۷۱۳
		۷۱۳
		۷۱۳
		۷۱۳
		۷۱۴
		۷۱۴
		۷۱۴
		۷۱۴

۲۰- خواستگاری از زن در خلال دوران عده	۷۴۴	-۸- چند همسری و دستوراتش
۷۵۲		-۹- بارداری و شیر دهی
۲۱- میزان ازتی که زن بعد از فوت شوهرش	۷۴۴	-۱۰- کشتن فرزندان
می برد	۷۴۵	-۱۱- زنده به گور کردن دختران
۲۲- مانع ازدواج زن شدن	۷۴۶	-۱۲- سرپرستی
۷۵۳	۷۴۶	-۱۳- رویگردانی و ناسازگاری
۲۳- واداشتن کینزان به زنا	۷۴۶	-۱۴- داوری پیش از طلاق
۷۵۴	۷۴۷	-۱۵- طلاق
۲۴- حق پدر و مادر	۷۴۷	شرطی که واجب است تا پیش از طلاق
۷۵۶	۷۴۷	فراهرم و متحقق شود
۲۵- دشمنی بعضی از همسران و فرزندان	۷۴۸	احکامی که برای طلاق متبر می شود
خانواده..... مردان، زنان، مرد و زن	۷۴۸	عدد طلاقها
خبرها..... جهاد(۳)	۷۵	-۱۶- ظهار آن است که مردی همسرش
(۱۹) خبرهای دروغ..... اخلاق ناپسند(۱۹)	۷۵	از زنان محروم خود تشبیه کند
خدمت کاران..... جامعه(۵)	۷۵۰	-۱۷- در اصطلاح فقهی به معنی سوگند یاد کردن
خرابکاران..... کار پلید(۴)، انحراف از حق	۷۵۰	به خداوند و یا صفتی از صفات او در مورد ترک
حسمی..... اخلاق ناپسند(۲۸)	۷۵۱	عمل زناشویی با همسر در مدتی بیش از
حشکل- اهمیتی..... اخلاق ناپسند(۴۷)	۷۵۱	چهارماه یا بیشتر است
خش خداوند و اسلام..... پیشین.....	۷۵۱	-۱۸- از نظر شرعی شهادت مورد تأکید همراه با
یگانگی خداوند(۹)	۷۵۱	سوگند توسط زن و شوهر در حضور قاضی است
خش..... اخلاق ناپسند(۲۶)	۷۵۱	در ارتباط با متهمن شدن زن به زناکاری توسط
خشوع در برابر خداوند .... الله جل جلاله(۸)	۷۵۱	شوهرش یا انکار فرزند متولد شده
خشونت در برابر کفار..... کفار(۱۹)	۷۵۱	-۱۹- عده‌ی زنی که شوهرش فوت کرده (عده: از
خصوصیات فرشته ها ..... فرشته ها(۲)	۷۵۲	نظر شرعی به مدت زمانی گفته می شود که زنی
خصوصیات مؤمنان..... مؤمنان(۱)	۷۵۲	برای حلال و جائز شدن ازدواج با مردی دیگر
خصوصیات پیامبر ..... محمد(۸)	۷۵۲	
خطای در کار..... کار پلید(۶)		
خواستگاری از زن در خلال دوران عده		
خانواده(۲۰)		
خود برتر بینی..... اخلاق ناپسند(۴)		

۷۸۷ ..... راه ماندگان	۷۸۷ ..... حقد خوشایندان و یتیمان و مستمندان و در	خودپسندی ..... اخلاق ناپسند(۳)
۷۸۷ ..... اموال مردم	۷۸۷ ..... خودداری از بخشش ..... اخلاق ناپسند(۳۰)	
۷۸۸ ..... سپرده	۷۸۸ ..... خودستایی ..... آدمی(۶)	
۷۸۹ ..... سند	۷۸۸ ..... خوراک ..... غذا	
۷۹۰ ..... داد و ستد	۷۸۹ ..... خوردن اموال به شیوه باطل ..... کار پلید(۳)	
۷۹۰ ..... اندازه و ترازو	۷۹۰ ..... خوردن مردار و خون و گوشت خوک.. کار پلید	
۷۹۲ ..... دارایی یتیمان	۷۹۰ ..... خوشبختی ..... کار(۹)	
۷۹۲ ..... دارایی زنان	۷۹۲ ..... خوشبختی دنیا و آخرت ..... مؤمنین(۹)	
۷۹۳ ..... دارایی سفیهان	۷۹۲ ..... خوبیشاند ..... دارایی(۸)، رابطه نزدیکان	
۷۹۴ ..... دارایی کفار	۷۹۳ ..... خویشتن داری در دعوت	
۷۹۵ ..... از تصرف در اموال منع کردن	۷۹۴ ..... فرخوانی به سوی خدا(۲)	
۷۹۵ ..... ربا	۷۹۵ ..... خویشتن داری ..... اخلاق ستودنی(۲۶)	
۷۹۶ ..... قمار	۷۹۵ ..... خیانت ..... ملک ناپسند(۳۸)	
۷۹۶ ..... وام و معامله کردن (قرض دادن و گرفتن)	۷۹۶ ..... داد و ستد ..... دارایی(۱۲)	
۷۹۶ ..... شرکت	۷۹۶ ..... دارایی(۱۲)	
۸۰۱ ..... جزیه - خراج - مالیات	۷۹۷ ..... دارایی	
۸۰۲ ..... وصیت	۷۹۷ ..... ۱- دارایی	
۸۰۲ ..... الف- دستورالش	۷۹۷ ..... ۲- مالکیت آن	
۸۰۳ ..... ب- هشدار نسبت به دگرگوئی وصیت	۷۹۷ ..... ۳- بدست آوردن آن	
۸۰۳ ..... ج- هشدار نسبت به زیاده روی در وصیت	۷۹۷ ..... ۴- بخشش آن	
۸۰۴ ..... ارث - ترکهی مرده	۷۹۷ ..... ۵- توانگری - فراغی نعمت	
۸۰۴ ..... دارایی ..... زکات، روز و اپسین(۱۸)	۷۹۷ ..... ۶- توانگران	
۸۰۴ ..... دارایی زنان	۷۹۷ ..... ۷- طلب توانگری	
۸۰۴ ..... دارایی(۱۵)	۷۹۸ ..... ناز پروردگان - خوشگذرانان	
	۷۹۸ ..... افسون و آزمایش مال	
	۷۹۸ ..... ۶- نیازمندان و مستمندان	
	۷۹۸ ..... ۷- صدقه	

دارایی سفیهان.....	دارایی (۱۶)
دارایی کفار.....	دارایی (۱۷)
دارایی یتیمان.....	دارایی (۱۴)
دانش توأم با بینش ..... اخلاق ستودنی (۵)	
دانش	۸۰۹
۱- برتری دانش و داشتمند	۸۰۹
۲- مذمت نادانی و نادانان	۸۱۰
۳- دستور به آگاهی یافتن از تعییمات دین	۸۱۱
۴- دستور به اندیشیدن و به کارگیری عقل ..	۸۱۱
۵- دستور به ترویج دانش و برحدز داشتن از کتمان آن	۸۱۴
۶- مجادله بی هیچ علم و دانش	۸۱۵
دانش ..... خلقت خوبی	
داوری - فرماتواری	
حکم- قضاوت، سیاست (۱)	
داوری (کردن) ..... خانواده (۱۴)	
دختران پامبر ..... محمد (۲۴)	
در راه مانده ..... جامعه (۶)	
در گوشی صحبت کردن برای انجام گناه	
کارپلید (۳)	
دروع و سلام ..... جامعه (۱)	
دروغ ..... اخلاق ناپسند (۱۰)	
دریا ..... حقایق علمی (۸ و ۱۴)	
دزدی	
... دارایی (۱۹)، کارپلید (۳)، حکم- قضاوت	
دزدیده گوش دادن ..... اخلاق ناپسند (۱۳)	
دست نماز گرفتن ..... پاکی (۲)	
دسته ها..... جوامع (۸)	
دستور به روی گردانی از کافران ..... کفار (۱۸)	
دستور خداوند ..... یگانگی خداوند (۵)	
دستور قرآن ..... قرآن (۱۵)	
دستورالعمل های جنگی ..... جهاد (۱)	
دیسیسه و حیله ..... اخلاق ناپسند (۴۱)	
دیسیسه ها ..... سیاست (۶)	
دشمنی بعضی از همسران و فرزندان	
(۲۵) ..... خانواده	
دشمنی کفار ..... کفار (۱۹، ۱۰)	
دشمنی و مخالفت با خدا و رسولش	
کارپلید (۳)	
دشمنی ..... شیطان (۲)	
دعا	
۸۱۸	
۸۱۸ ..... دعا و دعا	
۸۲۰ ..... چگونگی زدن	
۸۲۱ ..... دعای مائور	
دگرگون کردن آفرینش خداوند ..... مرد و زن	
دگرگون کردن آنچه در درون است	
(۱۵) ..... جامعه	
دگرگون کردن دستور قرآن ..... قرآن (۹)	
دل هایی سخت ..... تکذیب (۲)	
دلایل رسالت ..... محمد (۵)	
دلها ..... آدمی (۱۱)	
دمیدن در صور ..... فرشته ها	
دبیله روز در کار ..... کار (۸)	
دبیله روی امیال ..... اخلاق ناپسند (۹)	

(۴۴) رشک - حسودی	اخلاق ناپستند	دنباله روی در کار ..... کار(۸)
(۷) رفتار	کار نیک	دینا ..... روز و اپسین(۲)
(۱) رفتار خوب	اخلاق ستودنی	دو دختر شعیب عليه السلام .. سرگذشتها(۲۳)
(۷) رفتار نیک	کار نیک	دور رویی ..... ایمان(۱۱)
(۳) رفтарهای پستدیده محل نشستن .... جامعه(۳)		دوست داشتن خداوند .... الله جل جلاله(۱)
(۳) رکوع	نماز(۳)	دوستی با کفر ..... کفار(۱۶)
(۱۴) رها کردن قرآن	قرآن	دوستی ..... جامعه(۱۲)
۸۴۰ روان ناپیدا		دین ..... دین(۸۲۹)
۸۴۰ روح		۱- دین نزد خدا ..... دین نزد خدا(۸۲۹)
۸۴۰ نفس		۲- اجباری نیست ..... اجباری نیست(۸۳۳)
۸۴۳ قلب		۳- اخلاص در دین ..... اخلاص در دین(۸۳۴)
۸۴۴ هری و هوس		دین ..... اسلام
(۱) روح ..... روان ناپیدا(۱)		ذوالقرنین ..... سرنوشت‌ها(۱۷)
روز جزا	روز و اپسین	رابطه نزدیکان ..... راه(۸۳۵)
روز حسابرسی	روز و اپسین	رازهای جنگی ..... جهاد(۳)
روز استاخیز	روز و اپسین	راستگویی پامبر ..... محمد(۱۶)
روز قیامت	بی دینی، روز و اپسین	راستی ..... اخلاق ستودنی(۷)
روز نزد خداوند	سالنما	رام کردن چهار پایان ..... آدمی(۵)
۸۴۷ روز و اپسین		راندن و جمع کردن ..... راه(۸)
۸۴۷ ۱- مرگ		یگانگی خداوند(۱۰)، روز و اپسین(۸)
الف- سرنوشت گریز ناپذیر		راه راست ..... اسلام(۱)، جامعه(۱۱)
ب- هر گروهی دورانی مشخص دارد.		ربا ..... دارایی(۲۰)، کار پلید(۳)
۸۵۰ ج- بیهوشی مرگ		رحمت ..... اخلاق ستودنی(۱۵)
۸۵۰ د- آزمایش		رسالت پامبر ..... محمد(۲، ۴، ۵)
۸۵۰ ۲- رستاخیز		رستاخیز ..... روز و اپسین(۲)
۸۵۶ ۳- ایمان به روز و اپسین		رستگاری ..... کار(۹)
۸۵۷ ۴- نام‌های آخرت		رسولان ..... پامبران و رسولان

۸۸۷	۱۲-گواهی اعضاي بدن	۸۵۷	روز جزا
۸۸۸	۱۳-پاداش کار	۸۵۷	روز قیامت
۸۹۵	۱۴-پاداش دنيا و آخرت	۸۵۷	زمان برپايي قيامت
۸۹۶	۱۵-پاداش کار نيك.	۸۵۸	روز حسرت و پشماني
۸۹۹	۱۶-مزاي کار بد	۸۵۸	زمان وعده
۹۰۱	۱۶-برترى آخرت بر دنيا	۸۵۸	روز داورى
۹۰۷	۱۷-آزمایش (مشدن به وسیله) دارايی ها و فرزندان و همسران	۸۵۸	روز ملاقات
۹۰۵	روزه	۸۵۸	روز گردهم آبي
۹۰۷	روزه	۸۵۸	روز تهدید
۹۰۵	روزه	۸۵۸	رخ دهنده
۹۰۷	غذا	۸۵۸	روز زيان کردن
(۱۴)	کارهای ناهنجار	۸۵۹	رخداد راستين
(۳۶)	سرگذشت ها	۸۵۹	رويداد کوبنده
(۶)	روم	۸۵۹	بزرگترین حاده
(۳)	روي گردانی از آيات خداوند	۸۵۹	صدای گوش خراش
(۷)	کفار	۸۵۹	فراگيرناده
(۳)	روي گردانی نكذيب	۸۵۹	۵-نشانه های بروز قیامت
(۶)	نكذيب	۸۵۹	۶-هول و هراس سرای ديگر و روز واپسين
(۷)	کندگان	۸۵۹	۷-اثبات روز واپسين و قیامت
(۳)	خانواده	۸۷۲	۸-راندن و جمع کردن
(۲۲)	شرک	۸۷۲	۹-عرضه شدن به ترازو (ى الهى) و دریافت
(۲۱)	روي گردانی از یاوه گوئی	۸۵۹	نامه اى اعمال
(۲۱)	اخلاق ستودنی	۸۶۲	۱۰-گروههای مردم در آن روز و آنچه را که
(۱۸)	روي گردانی از کفار	۸۶۸	خداؤند برای آنان مهیا نموده است
(۱۳)	روي گردانی و ناسازگاری	۸۷۲	۱۱-خويشاوندان و نزديkan در آن روز سودي
(۲۲)	خانواده	۸۷۲	به هم نمي رسانند و کسی سزا و جزاي ديگري را
(۱۸)	حقائق علمي	۸۸۳	به عهده نمي گيرد
(۵)	زبان جانور	۸۸۶	
(۵)	زدودن گناهان	۸۸۷	
۹۱۱	حکم-قضاؤت	۸۸۷	
(۴)	زرتشتian	۸۸۷	
(۱)	زکات و صدقات و اتفاق	۸۸۷	
زمان برپايي قيامت	روز واپسين	۸۸۷	
زمان مرگ	روز واپسين	۸۸۷	

۹۳۵	ستارگان.....	زمان و مکان و عده..... روز واپسین(۱۰)
(۶)	ستاندن جانها	زمین..... حقایق علمی(۹،۱۰)
	فرشتهها(۶)	زن عزیز مصر..... سرگذشت‌ها(۲۱)
	تکذیب.....	زن..... مرد و زن، زنان(۱)
	stem و سرکشی.....	زن..... اخلاق ناپسند(۵۰)
(۳)	اخلاق ناپسند(۳۶)، کار پلید(۳)	زن..... زنان(۲)
(۳)	اخلاق ناپسند(۲)، کار پلید(۳)	زن..... زن
	stem.....	زن..... حجاب
	stemها... اخلاق ناپسند(۱۱)، حکم-قضاؤت	زنای کنیز..... حکم-قضاؤت
	کفر.....	زناده به گور کردن دختران.....
(۵)	ستیز با آیات خداوند..... کفار(۵)	خانواده(۱۱)، کار پلید(۳)
(۵)	سجده‌های تلاوت..... نماز(۵)	زوجیت در ماده..... حقایق علمی(۲۳)
(۴)	سجود..... نماز(۴)	زیاده روی ..... اخلاق ناپسند(۳۱)
	سخت گیری..... فراخوانی به سوی خدا	زیانمندی امت‌های ستمگر.....
	سختی و سنگینی دل ها..... تکذیب(۲)	یگانگی خداوند(۴)
(۸)	سخن بهتر و زیباتر..... اخلاق ناپسند(۸)	ساکنان شهر..... سرگذشت‌ها(۹)
(۲۰)	سخن بیهوده..... اخلاق ناپسند(۲۰)	سالنما.....
(۱۵)	سرانجام امت‌های پیشین.....	۱- تعداد ماهها.....
(۸)	یگانگی خداوند(۸)	۲- ماههای حرام.....
(۱)	سرانجام امت‌های گذشته ... سرگذشت‌ها(۱)	۳- ماههای معین.....
	سرای دیگر..... روز واپسین	۴- ماه حرام.....
(۱۲)	سرپرستی ..... خانواده(۱۲)	۵- ماه رمضان.....
(۲۹)	سرزمین سبا ..... سرگذشت‌ها(۲۹)	۶- (مقدار) روز در نظر خدا.....
(۳۱)	سرعت نور..... حقایق علمی(۳۱)	سپاس از آن خداست.... الله جل جلاله(۱۰)
۹۸۰	سرگذشت‌ها و تاریخ	سپاسگزاری در برابر نعمت.....
	۱- گردش در زمین و نگریستن در فرجام	اخلاق ستودنی(۲۵)
۹۸۰	گذشتگان	سپرده... دارایی(۱۰)، آدمی(۱۰)

۱۰۱۳	۲۲- اهالی مدین	۲- اندرز تاریخی (نهفته) در خبرهای شهرها و آبادی‌ها
۱۰۱۴	۲۳- دودختر شعیب <small>الله</small>	۹۸۳
۱۰۱۵	۲۴- فرعون	۹۹۳
۱۰۱۵	الف- قوم فرعون	۹۹۴
۱۰۱۶	ب- فرعون.	۹۹۴
۱۰۳۲	ج- زن فرعون	۹۹۵
۱۰۳۲	۲۵- موسی <small>الله</small>	۹۹۶
۱۰۳۳	الف- مادر موسی <small>الله</small>	۹۹۶ قوم تبع- گیع: لقب عدهای از پادشاهان یمن
۱۰۳۳	ب- قوم موسی <small>الله</small>	۹۹۶
۱۰۳۴	ج- صندوق [عهد]	۹۹۷
۱۰۳۴	د- زن موسی <small>الله</small>	۹۹۷
۱۰۳۵	۲۶- مسافران کشته	۹۹۷
۱۰۳۵	۲۷- هارون <small>الله</small>	۹- ساکنان شهر
۱۰۳۶	۲۸- قارون	۱۰- یاران غار
۱۰۳۷	۲۹- زن سیا	۱۱- اصحاب کتبیه
۱۰۳۷	الف- سیا	۱۲- کسی که خدا صد سال او را میراند
۱۰۳۷	ب- قوم سیا.	۱۳- کسانی که از ترس مرگ بیرون رفتند
۱۰۳۹	۳۰- عمران	۱۴- نام قوم هود <small>الله</small> . عاد است
۱۰۳۹	الف- خاندان عمران	۱۵- نام قوم صالح <small>الله</small> . ثمود است
۱۰۳۹	ب- زن عمران	۱۶- قوم لوط <small>الله</small>
۱۰۴۰	۳۱- مریم دختر عمران	۱۷- الف- قوم لوط، برادران لوط
۱۰۴۲	۳۲- یاران حضرت عیسی	۱۸- ب- زن لوط <small>الله</small>
۱۰۴۳	۳۳- صاحبان گودال‌ها (ی شکنج)	۱۹- ج- زیر و رو شده‌ها
۱۰۴۳	۳۴- فیلداران	۲۰- ۱۷- ذو القرنین
۱۰۴۳	۳۵- ابو لهب و همسرش	۲۱- ۱۸- یاجوج و ماجرج
سزای بدی	کار، حکم- قضاؤت	۲۰- نوادگان (یعقوب)
سزای شکار در حرم	حکم- قضاؤت	۲۱- ۲۱- زن عزیز (مصر)

..... شباخت کسی که فرامین الهی را نپذیرد به.....	..... حکم- قضاؤت سزای قاتل
(۲۷) ..... کفار.....	..... روز و اپسین(۱۶) سزای کار بد
..... شتاب در انجام کار نیکو... اخلاق ستدنی(۴)	..... سزای کافران
(۲) ..... شتاب در انجام کارهای نیک ..... کار نیک(۲)	..... یگانگی خداوند(۱۰)، حکم- قضاؤت
(۲۴) ..... شراکت ..... دارایی(۲۴)	..... سزای کسانی که همسران خود را متهم به زنا می کنند
..... شرک و مشرکان..... ۱۰۵۳	..... حکم- قضاؤت سزای کسی که خودکشی می کند
..... ۱- پرسش غیر خدا..... ۱۰۵۳	..... سزای کفرا..... یگانگی خداوند(۹)
..... ۲- قادغن کردن شرک ورزی و تهدید نسبت به انجام آن..... ۱۰۵۴	..... سلام ..... اخلاق ستدنی(۱۱)
..... ۳- مبرا بودن خداوند از شریک داشتن..... ۱۰۶۱	..... سن مستولیت پذیری..... حکم- قضاؤت سن و سال
..... ۴- همسانی (عذر هایی) که (مشرکین طول تاریخ) ارائه می دهند..... ۱۰۷۰	..... آدمی(۹)
..... ۵- بیزاری خداوند و رسولش از مشرکین..... ۱۰۷۱	..... سند، مدرک..... اعلی(۱۱)
..... ۶- بتها و سرزنش مشرکین به خاطر پرسش بتها و هر آنچه جز خدا که مورد پرسش قرار می گیرد..... ۱۰۷۴	..... سوگند به خاطر گناه ..... کار پلید(۲)
..... ۷- روی گردانی از مشرکین..... ۱۰۷۸	..... سیاست..... ۱۰۴۵
..... شریعت	..... ۱- فرمانروایی و داوری
..... شریک قائل شدن برای خداوند.....	..... ۲- قدرت و حکومت از آن خدادست آن را به هر که بخواهد ارزانی می دارد..... ۱۰۴۹
..... یگانگی خداوند(۲،۷)، کفار.....	..... ۳- حاکم، رهبر
..... ۱۰۸۱ ..... شعر و شاعران.....	..... ۴- مشورت، رایزنی
..... ۷) ..... شعر.....	..... ۵- صلح و آشتی
..... شفاعت ..... ایمان(۱۷)، روز و اپسین(۱۱)	..... ۶- دیسیسه ها
..... ۱۰۸۳ ..... شکار.....	..... ۷- پنهانکاری
..... شکست ..... جهاد(۴)	..... شایعات ..... اخلاق ناپسند(۱۹)
..... شکنجه امتهای پشین ..... قرآن(۱۳)	..... شب قدر..... قرآن(۱۳)
..... ۹) ..... یگانگی خداوند(۹)	..... شب و روز ..... حقایق علمی(۹،۱۲)

شکنجه و زجر.....	صیانت آدمی.....	فرشتهها
یگانگی خداوند(۱۰، ۱۱)، کفار(۸).....	ضبط مغناطیسی.....	حقایق علمی(۲۵)
شهیدان.....	ضرورت.....	حکم-قضاؤت
شیپور.....	طاغوت.....	کفار(۱۶)
شیر دهی.....	طمعنه زنی.... اخلاق ناپسند(۱۸)	کار پلید(۳)
شیطان.....	طلاق.....	خانواده(۱۵)
۱- رفتار شیطانی.....	طلب آمرزش.....	ایمان(۱۶)
۲- دشمنی شیطان نسبت به آدم و فرزندانش	ظهور.....	خانواده(۱۶)
۴- وسوسه شیطان و به گناه سوق دادن آدمیان از	عادلانه داوری کردن.....	حکم-قضاؤت
سوی او.....	عدالت و دادگری.....	اخلاق ستودنی(۲۸)
۴- پیروان شیطان.....	عده‌ی زنی که شوهرش فوت کرده است.....	
شیطان.....	(۱۹).....	خانواده(۱۹)
شیطنت.....	عرب.....	جواب(۶)
شیمی.....	عرب های بادیه نشین.....	جواب(۷)
صاحبان گودال های شکنجه سرگذشت ها(۳۳)	سرگذشت ها(۱۲)	سرگذشت ها(۱۲)
صحراei عرفات.....	عقل.....	دانش(۴)
صحیفه های ابراهیم .... کتاب های آسمانی(۵)	علنی کردن بدی ها.....	اخلاق ناپسند(۲۵)
صحیفه های موسی .... کتاب های آسمانی(۶)	عمران.....	سرگذشت ها(۳۰)
صدقات	عمره.....	حج(۷)
صرف نظر کردن از (خطای) مسلمانان.....	عمل کردن به عهد.....	
فراخوانی به سوی خدا.....	اخلاق ستودنی(۳۰)	اخلاق ناپسند(۲۵)
صفات خداوند.....	غذا و خوراک و روزی.....	غذا
صلح و آشتی	غذای حلال.....	غذای حلال
صوت	غور.....	اخلاق ناپسند(۵)
صومعه داران.....	غسل.....	پاکی(۲)
	غفلت.....	اخلاق ناپسند(۴۶)

ج- اذیت و آزار (کسی) به خاطر عقیده ظلم ۱۱۲۲	غلو در دین ..... فراخوانی به سوی خدا غنیمت‌ها ..... جهاد(۴)
د- تعصب نداشته باش زیرا حمایت و جانبداری کورکرانه از عادات کفار است ۱۱۲۴	غیب ..... غیبت ..... اخلاق ناپسند(۱۴)، کار پلید(۳) فراخوانی به اسلام ..... اسلام
ه- فشار آوردن بر جنگجویان کافر ... و- صرف نظر کردن از خطای مسلمانان ۱۱۲۸	فراخوانی به انجام کار نیک ..... کار نیک(۱) فراخوانی به ایمان ..... ایمان(۱) فراخوانی به جهاد ..... جهاد(۱) فراخوانی به سوی خدا ..... جهاد(۱)
فراز از صحنه‌ی نبرد ..... جهاد(۱) فراموش کاری آدمی ..... آدمی(۸) فرزانگی در دعوت ..... فرزانگی در سوی خدا(۲) فرزنده خواندگی ۱۱۳۳	۱- واجب بودن این کار ..... الف- بر هر مسلمانی واجب است که به سوی خدا فراموش و از پیروی از شیاطین دست بکشد ..... ب- هشدار نسبت به کوتاهی در دعوت فرزنده ..... فرشته ۱۱۳۹
ازدواج با زن مطلقه‌ی فرزند خوانده ..... ۱۱۳۳ فرزنده ۱۱۳۵	ج- وظیفه رسولان ..... ۱۱۱۴ ۲- فرزانگی در دعوت ۱۱۱۷
۱- ایمان به فرشتهها ..... ۱۱۳۹ ۲- خصوصیات آنها ..... ۱۱۴۹ ۳- پرستش شان نزد خدا ..... ۱۱۴۹ ۴- صعود آنها ..... ۱۱۵۰ ۵- فرواد آمدن شان به فرمان پروردگارشان ..... ۱۱۵۰ ۶- اجرای فرامین پروردگارشان ..... ۱۱۵۱ الف- ستاندن جانها ..... ۱۱۵۱ ب- ثبت کارهای آدمیان ..... ۱۱۵۲ ج- صیانت آنان ..... ۱۱۵۳ د- دعای ایشان ۱۱۵۳	الف- رعایت فرزانگی و شکیباتی ..... ۱۱۱۷ ب- یگر مگر و کشمکش به بهترین شیوه ج- بدی را با خوبی پاسخ دادن ..... ۱۱۱۹ د- مثال آوردن ..... ۱۱۲۰ ه- پرهیز از دشنام دادن ..... ۱۱۲۰ ۳- حد و مرز فراخوانی به سوی خدا ..... ۱۱۲۱ الف- اکراه و اجباری در (پذیرش) دین نیست ..... ۱۱۲۱ ب- غلو در دین جایی ندارد ۱۱۲۱

قانون ..... حکم-قضاؤت	۱۱۵۳	ه- شفاعت آنان .....
قبله	۱۱۵۴	و- حمل عرش توسط ایشان .....
(۲) جوامع ..... قبیله‌ها	۱۱۵۴	ز- یاری آنان به مژمنین و استوار داشتن شان .....
قدرت و حکومت ..... سیاست(۲)	۱۱۵۴	ح- فرشته‌های عذاب .....
قرآن کریم	۱۱۶۳	ط- فرشته‌های رحمت .....
۱- دستور تلاوت و خواندن آن	۱۱۶۳	ی- مدین در صور .....
۲- پناه بردن به خدا به هنگام تلاوت	۱۱۶۵	۷- فرشته‌هایی که نامشان بیان شده .....
۳- دستور به سکوت به هنگام شنیدن قرآن	۱۱۶۵	الف- جبرنیل (س) .....
۴- توصیف قرآن و دستور به ایمان آن	۱۱۶۵	ب- ماروت (س) .....
۵- حقیقت قرآن و تأیید دیگر کتاب‌های آسمانی از سوی قرآن	۱۱۷۶	ج- مالک (س) .....
۶- مجادله انکار کنندگان کافر	۱۱۹۷	د- فرشته‌ی مرگ (س) .....
۷- میرا بودن قرآن از شعر	۱۲۰۵	ه- میکال (س) .....
۸- تعبیرهای بعضی از تأویل کنندگان	۱۲۰۵	و- هاروت (س) .....
۹- تأثیر کدن دستور قرآن توسط آنان	۱۲۰۷	فرعون ..... سرگذشت‌ها(۲۴)
۱۰- محمد ..... قرآن	۱۲۰۸	فرقه‌ها ..... جوامع(۸)
۱۱- نسخ	۱۲۰۸	فرمانبرداری از خداوند ..... الله جل جلاله(۶)
۱۲- مثل	۱۲۰۹	فرو خوردن خشم .....
الف- خدا برای مردم مثل‌ها می‌زند ..	۱۲۰۹	۱۴- اخلاق ستودنی(۲۷)، جامعه(۱۴)
ب- خجالت نکشیدن از بیان مثل	۱۲۰۹	فروتوی ... خلاق ستودنی(۲۹)، کارنیک(۱۰)
ج- خودداری از شیوه و نظیر آوردن برای خداوند	۱۲۱۰	فساد ..... اخلاق ناپسند(۳۷)، کارپلید(۵)
۱۳- فرو فرستاده شدن قرآن در شب قدر ..	۱۲۱۰	فشار اتسنفری هوا ..... حقایق علمی(۳۲)
۱۴- رها کردن قرآن	۱۲۱۰	فضا ..... حقایق علمی(۲۷، ۳۳)
۱۵- دستور به حکم کردن بدان	۱۲۱۱	فیلداران ..... سرگذشت‌ها(۳۴)
قرآن ... کفار- ناتوانی کفریشه‌گان در برابر قرآن (۲۲) قرض دادن و گرفتن ..... دارایی(۲۲)		قابل ..... سرگذشت‌ها(۳)
		قارون ..... سرگذشت‌ها(۲۸)
		قانون جاذبه ..... حقایق علمی(۱۱)

۱۲۴۷	نوشیدن پاده و شراب	قسم خوردن، اصطلاح فقهی .... خانواده (۱۷)
۱۲۴۸	گناه بسیار زشت، زنا	قضا و قدر ۱۲۱۳
۱۲۵۱	(تحريم) ازدواج با محارم	قلب ..... روان ناپیدا (۳)
۱۲۵۲	تحريم ازدواج با زن و مرد مشترک	قمار ..... کار پلید (۳)
۱۲۵۳	عدم آمیزش جنسی در دوران قاعدگی ..	سرگذشت‌ها (۵)
۱۲۵۳	ممنوعیت همجنس بازی	قوم تبع ..... کفار (۱۱)
۱۲۵۴	خوردن اموال به (شیوه‌ی) باطل	قیومیت، سرپرستی ..... کار ۱۲۱۳
۱۲۵۴	کاهش در وزن کردن	۱- فراخوانی به کار ۱۲۱۷
۱۲۵۴	ربا	۲- دستور به انجام کار به اندازه توانایی ... ۱۲۱۸
۱۲۵۵	دزدی	۳- مستولیت ۱۲۱۹
۱۲۵۶	جمع کردن طلا و نقره	الف- مستولیت شخصی در قبال کارش
۱۲۵۶	قمار	۱۲۱۹
۱۲۵۷	حلال و حرام کردن	ب- پاسخگو شیوه‌ی کار دیگری -
۱۲۵۷	غیبت	سلب مستولیت در برابر کار دیگری ۱۲۲۲
۱۲۵۷	پنهان کردن گواهی و شهادت	۴- پاداش ۱۲۲۵
۱۲۵۸	گند به خاطر گناه	الف- پاداش به کار ۱۲۲۵
۱۲۵۹	وسومه و عیجویی و طعنهزنی	ب- توان بدی به اندازه خودش ۱۲۲۷
۱۲۵۹	درگوشی‌های گناه‌آلود	۵- موقیت در کار ۱۲۲۸
۱۲۶۰	جنگ در مسجدالحرام و در ماه‌های حرام	۶- تسهیل در کار ۱۲۲۸
۱۲۶۱	کشتن فرزندان	۷- یاس و نامایدی ۱۲۲۹
۱۲۶۱	کشتن کسی که خداوند قتلش را حرام کرد	۸- دنباله‌روی در کار ۱۲۳۰
۱۲۶۲	است	۹- رستگاری و خوشبختی ۱۲۳۱
۱۲۶۵	زنده به گور کردن دختران	کار پلید ۱۲۳۷
۱۲۶۵	هلاکت و نابودی	۱- کار گناه‌های کار ۱۲۳۷
۱۲۶۶	تعذر و تجاوز	۲- از تکاب گناه ۱۲۴۱
۱۲۶۶	ظلم و ستم	۳- کارهای حرام ۱۲۴۶
		خوردن مردار و خون و گوشتش خونک ۱۲۴۶

(۷) کار و ایمان.....	ایمان	۱۲۶۷	بتها و ابزار بخت آزمایی.....
(۴) کارهای حرام در ازدواج.....	خانواده	۱۲۶۸	دشمنی و مخالفت با خدا و آیاتی در این
(۳) کارهای حرام.....	کار پلید	۱۲۶۹	زمینه.....
(۲) کارهای نیک.....	کار نیک	۱۲۷۰	۴- تهدید خرابکاران و بدکاران.....
(۲۱) کاری که سودی ندارد.....	کفار	۱۲۷۱	۵- گناهان آدمی علت پدید آمدن فساد در زمین
..... کاری که منجر به موفقیت می شود.....		۱۲۷۲	۶- خطای در کار.....
(۱۴) کار نیک.....		۱۲۷۲	۷- باطل و بیشرشدن در کار.....
..... کاری که منجر به نیکوکاری می شود.....		۱۲۷۲	کار کفار و نتیجه آن.....
(۱۳) کار نیک		۱۲۷۷	کار نیک (۲۵)
..... کاستن در هنگام وزن کردن.....		۱۲۷۷	۱- فراخوانی به کار نیک.....
(۴۰) اخلاق ناپسند (۴۰)، کار پلید		۱۲۸۰	۲- شتاب در انجام کارهای نیک.....
(۲۲) کاستن صدا..... اخلاق ستودنی		۱۲۸۰	۳- ایستادگی در کار.....
..... کافران		۱۲۸۰	۴- میانه روی در کار.....
..... کتابگوی خداوند (۱۱)، کفار (۱۲)، مؤمنان		۱۲۹۱	۵- سخنی که بهترین است.....
(۴) کتاب داد.....	کتاب های آسمانی	۱۲۹۲	۶- هماهنگی میان کار و سخن.....
۱۳۲۳ کتاب های آسمان.....		۱۲۹۲	۷- رفتار نیک.....
۱۳۲۳ کتاب های مقدس		۱۲۹۴	۸- احسان.....
۱۳۳۰ کتاب یهودیان.....		۱۲۹۸	۹- همکاری با دیگران.....
۱۳۳۳ کتاب مسیحیان.....		۱۲۹۹	۱۰- فروتنی.....
۱۳۳۵ کتاب داود.....		۱۲۹۹	۱۱- توکل.....
۱۳۳۶ صحیفه های ابراهیم.....		۱۳۰۳	۱۲- پرهیزکاری.....
۱۳۳۶ صحیفه های موسی.....		۱۳۰۸	۱۳- کاری که منجر به نیکی می شود.....
قرآن کتاب های آسمانی.....		۱۳۰۹	۱۴- کاری که منجر به موفقیت می شود.....
کتاب های اعمال روز رستاخیز.....		۱۳۱۸	۱۵- اطاعت در برابر خداوند و رسولش و
(۹) روز و اپسین (۹)		۱۳۱۸	متصلیان امور.....
کتاب یهودیان..... کتاب های آسمانی (۲)		۱۳۳۷	کار نیکو ..... اخلاق ستودنی (۳)

۱۵- ناتوانی کفر پیشه گان در برابر قرآن	۱۴۱۶	حقایق علمی (۱۶) ..... کشاورزی .....
۱۶- ممنوعیت دوستی با کفار.....	۱۴۱۷	کشن فرزندان ..... خانواده (۱۰)، کارپلید (۳)
۱۷- ممنوعیت یاری رسانی به کفار.....	۱۴۲۱	کشن کسی که خداوند قتلش را حرام کرده است ..... کارپلید (۳)
۱۸- دستور به روی گردانی از کافران.....	۱۴۲۱	کشی ..... دریانوردی
۱۹- خشونت در برابر کفار (جنگجو)	۱۴۲۳	کشیرانی ..... کشفها ..... حقایق علمی (۱)
۲۰- مسخره نمودن کفار.....	۱۴۲۷	کشمکش ..... اخلاق ناپسند (۶)
۲۱- کارهایشان در روز آخرت سودی به آنان نمی رسانند.....	۱۴۲۹	کعبه ..... حج (۳)
۲۲- ترس انداختن در دل های شان.....	۱۴۳۱	کفار ..... ۱۳۴۱ .....
۲۳- تهدیدشان	۱۴۳۱	۱- خصوصیات آنها ..... ۲- تشییه نمودن کفار به دلگان و ناشنوایان .....
۲۴- پیشمانی شان	۱۴۳۳	۳- کفر تاریکی هاست ..... ۴- تقابل و مقایسه میان مؤمن و کفار .....
۲۵- نتیجه هی کارشان	۱۴۳۸	۵- دروغ بستن کفار بر خداوند، و تکذیب از ستیزشان با آیات خداوند .....
۲۶- سزا نیرنگ شان	۱۴۳۹	۶- روی گردانی شان از آیات خداوند .....
۲۷- مثُل کسی که فرامین الهی را نباید دد .. کفر	۱۴۴۱	انکار کنندگان .....
۱- اراده اشیک قائل شدن برای خداوند، انحراف از حق، بی دینی، تکذیب، نادانی، یگانگی خداوند		آزار رساندن کفار و شتابشان برای دریافت عذاب .....
۲- کنیزان		۱۴۰۱ .....
۳- کوتاه کردن نماز		۱۴۰۶ .....
۴- کوهها		۱۴۰۶ .....
۵- حقایق علمی (۱۳)		۱۱- بیزاری جستن رهبران از پیروان .....
۶- کفر بدی، کفری همسان آن است		۱۲- دست کشیدن شان از ایمان به سودشان نیست .....
۷- حکم- قضاوت		۱۴۱۱ .....
۸- کینه		۱۳- پیروی و موافقت کفر .....
۹- اخلاق ناپسند (۴۳)		۱۴- (مردم را) از راه خدا باز می دارند .....
۱۰- گذشت		
۱۱- اخلاق سودمندی (۱۲ و ۱۳)		
۱۲- گرامی داشت آدمی		
۱۳- گرامی داشت آدمیان		
۱۴- حکم- قضاوت (۱)		

دوسنی خداوند نسبت به مؤمنین و دوسنی ۱۴۵۱	گرو..... تجارت و بازرگانی (۳)
۴- مؤمنین دعوت خدا و رسولش را اجابت می‌کنند.....	گروه ..... جامعه (۹)
۵- آنچه را که خداوند برای ایشان مهیا نموده است.....	گستردن بال مهریانی ..... اخلاق ستدنی (۲۹)
۶- وعده‌ی خداوند به ایشان	گفت و گوی خداوند با پیامبر (۲۰) . محمد
۷- وعده‌ی خداوند به مؤمنین برای به ارث بردن زمین (توسط ایشان)	گفتار و کردار ..... کار نیک (۶)
۸- زندگی شان در دنیا و آخرت	گمان بد ..... اخلاق ناپسند (۱۱)
۹- خوشبختی شان در دنیا و آخرت	گناه بسیار زشت، زنا ..... اخلاق ناپسند (۳)
۱۰- ترسی بر آنان نیست و اندوهی نخواهد داشت	گناه کاران ..... انحراف از حق (۲۴)
۱۱- آزمایش آنان	گناهان کبیره ..... حکم- قضاوت (۲۵)
۱۵۰۰ ..... مؤمنین	گناهان ..... کار پلید (۲)
۱۴۹۸ ..... بیگانگی خداوند (۱)، کفار (۴)، اسلام (۳) ماده ..... مانع ازدواج زن شدن ..... ماه ..... ماه حرام ..... ماه رمضان ..... ماه های حرام ..... مایملک، ملک ..... مبارزه طلبی با قرآن ..... مبرا بودن پیامبر از دروغ گویی، دیوانگی، جادوگری، شعر سرایی	گواهی بر معامله ..... دارایی (۲۲) گواهی دروغین ..... حکم- قضاوت (۱۲) گواهی روز استاخیز ..... روز واپسین (۱۲) گواهی ..... کار پلید (۳)، حکم- قضاوت (۱۵) لایه‌های زمین ..... حقایق علمی (۱۰) لشکریان ..... گناه کار ترین آنان - جهاد (۱) لعان ..... خانواده (۱۸) لقب بد گذاشتن بر یکدیگر ..... اخلاق ناپسند (۲۳) سرگذشت‌ها ..... سرگذشت‌ها (۱۶) لوط ..... مؤمنان (۱۴۴۶) ۱- خصوصیات مؤمنان ..... ۱۴۴۶ ۲- ولایت و سرپرستی خداوند بر مؤمنین (۱۴۵۰)

۱۳- سزای کسی که به مخالفت با رسول برخیزد	میرا بودن خداوند از شریک داشتن... شرک(۳)
۱۵۵۰	متشابه ..... قرآن(۱۰)
۱۴- نزاکت مؤمنین با پیامبر	مثال آوران ..... فراخوانی به سوی خدا
۱۵۵۰	مثل ها ..... قرآن(۱۲)
۱۵۵۲- سخنان کافرین درباره ایشان	مجادله بی هیچ علم و دانشی ..... داشت(۶)
۱۶- راستگویی اش، و محل بودن دروغ بستش بر خداوند	مجادله انکار کنندگان ..... قرآن(۶)
۱۵۵۹	مجاز بودن آراستگی و خوردنی حلال ..... حکم-قضاؤت
۱۵۵۹- میرا بودنش از شعر (سرایی)	مجازات زنا و متهم کردن کسی به زنا ..... حکم-قضاؤت
۱۵۵۹- آرامش و استواریش	مجازاتها ..... حکم-قضاؤت
۱۵۶۵- وعده‌ی خداوند به او	محاسبه ..... حملکی خداوند(۱۰، ۱۱)
۲۰- گفتگوی خداوند با او و آیاتی پراکنده در این خصوص	محل نشستن ..... حامده(۳)
۱۵۶۶	محمد ۱۵
۲۱- پیام‌های عتاب آمیز خداوند به او	۱- شخصیت ایشان
۱۵۸۱	۲- برانگیخته شدن پیامبر و رسالتش
۲۲- اسراء و معراج پیامبر	۳- وحی
۱۵۸۲	۴- سرشت رسالت
۲۳- هجرت ایشان و جایگاه مهاجرین	۵- تأیید رسالت
۱۵۸۲	۶- اقتدار کردن به او
۲۴- همسران و دخترانش	۷- شناخت اهل کتاب از او
۱۵۸۶	۸- صفات پیامبر در تورات و انجیل
۲۵- مسلم صداقت او، امتش و یارانش	۹- خلق و خوبی صفاتش، و لطف خداوند
۱۵۸۸	۱۰- مصونیت و پشتیانی خداوند از پیامبر
۲۶- کوئی او و امتش بر مردم	۱۱- گشتن بال مهریانی اش برای مؤمنین
۱۵۸۹	۱۲- اتفخارات و ویزگی‌ها و کارهای او
۱۳- مخالفت با پیامبر	محمد(۱۳)
۱۵۹۱	
۱۵۹۱- مدار ستارگان	
۱۵۹۱- همه نشانه‌اند	
۱۵۹۱- مراقبت از مرزا	
۱۵۹۳- مردان	
۱۶۰۷- نباید آفرینش الهی را تغییر داد	
۱۵۹۳- مردان و زنان بیوه و مجرد	
۱۵۹۳- مردم	
۱۵۹۳- مرگ	
(۸)- جهاد	
(۵)- خانواده	
(۱)- روز و اپسین	

ممنوعیت یاری رسانی به کفار ..... کفار(۱۷)	مریم دختر عمران ..... سرگذشت‌ها(۳۱)
مناسک حج ..... حج(۵)	مسجد ۱۶۰۹
منت نهادن و اذیت کردن .. اخلاق ناپسند(۲۹)	جایگاه و حرمت آن‌ها ۱۶۰۹
منحرفین از حق ... کار پلید(۴)، انحراف از حق	مسجد‌الحرام ۱۶۱۱
مهریه- کابین ..... خانواده(۷)	مسافران کشتن ..... سرگذشت‌ها(۲۶)
مهماںی ..... اخلاق ستودنی(۱۸)، جامعه(۱)	مساوات ..... حکم- قضاوت
موسی ..... سرگذشت‌ها(۲۵)	مستمندان ..... دارایی(۶)
موفقیت در کار ..... کار(۵)	مسجد‌الحرام ..... مساجد(۲)
میانه روی در راه رفتن .... اخلاق ستودنی(۲۲)	مسخره نمودن کفار ..... کفار(۲۰)
میانه روی در کارکار ..... کار نیک(۴)	مسئولیت فردی ..... حکم- قضاوت
میانه روی در کارها ..... اخلاق ستودنی	مسئولیت .....
میزان ارشی که زن بعد از فوت شوهرش می‌برد .. خانواده	کار(۲)، حکم- قضاوت(۱)(الف)
.....	مسئولیت .....
نا ایمیدی ..... کار	مشاجره ..... اخلاق ناپسند(۷)
ناآبد میت‌ها به سبب انحراف از حق	مشارکت ..... دارایی(۲۴)
..... حکم- قضاوت	شرق‌ها مغرب‌ها ..... حقایق علمی(۹)
تابودی ماده ..... حقایق علمی(۲۴)	شورت- راپزنی ..... سیاست(۴)
ناتوانان ..... جهاد(۲)	مطمئن شدن از خبر ..... حکم- قضاوت
نادانان ..... کفار(۱۵)	معجزه قرآن ..... کفار(۱۵)
روی گردانی از آنان ۱۶۱۶	معصومیت پیامبر ..... محمد(۱۰)
پذیریش تربیه‌ای آنان ۱۶۱۷	مقابله به مثل ..... جهاد(۱)
نادانی ..... دانش(۲- مذمت نادانی)	مکده مکرمه ..... حج(۲)
ناز پروردگان- خوش گذرانان ..... دارایی(۵)	ملکه‌ی سپا ..... سرگذشت‌ها(۲۹)
ناشکری، انکار ..... اخلاق ناپسند(۵۱)	مانعت از تصرف در اموال ..... دارایی(۱۸)
ناشنوایان ..... کفار(۲)	مانعت از خیر ..... اخلاق ناپسند(۴۵)
نام قوم هود ﷺ، عاد است ..... سرگذشت‌ها(۱۴)	مانعت کردن از راه خدا ..... کفار(۱۴)
.....	ممنوعیت دوستی با کفار ..... کفار(۱۶)

۱۶۳۳	- بهترین داوران	۲۳	نامهای نیکوی خداوند	۱۶۱۹
۱۶۳۳	- بهترین آمرزندگان	۲۴	صفات خداوند بلند مرتبه	۱۶۱۹
۱۶۳۳	- سخت کفر	۲۵	صفات ضمیمه شده	۱۶۱۹
۱۶۳۴	- پروردگار آسمانهای هفتگانه	۲۶	۱- پروردگار جهانیان	۱۶۱۹
۱۶۳۴	- پروردگار عرش	۲۷	۲- مالک روز جزا	۱۶۲۳
۱۶۳۴	- پروردگار شکوهمند	۲۸	۳- دارای فضل بزرگ	۱۶۲۳
۱۶۳۴	- نور آسمانها و زمین	۲۹	۴- پدید آورنده آسمانها و زمین	۱۶۲۴
۱۶۳۴	- آمرزندگی گناه	۳۰	۵- سخت کفر	۱۶۲۴
۱۶۳۵	- پذیرندگی توبه	۳۱	۶- سخت کفر	۱۶۲۴
۱۶۳۵	- نعمت بخشش	۳۲	۷- زود شمار	۱۶۲۶
۱۶۳۵	- دارای مقامات والا، بالا برندگی	۳۳	۸- انتقام گیرنده	۱۶۲۷
۱۶۳۵	درجات بندگان		۹- مالک فرماده	۱۶۲۸
۱۶۳۵	- صاحب عرش	۳۴	۱۰- بهترین چاراعین	۱۶۲۸
۱۶۳۵	- دارای آمرزش	۳۵	۱۱- بهترین یاوران	۱۶۲۸
۱۶۳۵	- نیرومند	۳۷	۱۲- دانای رازهای نهان	۱۶۲۸
۱۶۳۵	- صاحب شکوه و ارجمندی		۱۳- بهترین روزی دهنگان	۱۶۲۸
۱۶۳۵	صاحب درجات	۳۹	۱۴- آفرینندگی آسمانها و زمین	۱۶۲۹
۱۶۳۶	- دارای آمرزشی وسیع	۴۰	۱۵- بهترین داوران	۱۶۳۰
۱۶۳۶	- سزاوار ترس و سزاوار آمرزش	۴۱	۱۶- سریعترین حسابرسان	۱۶۳۰
۱۶۳۶	- بهترین داوران	۴۲	۱۷- دانای نهان و آشکار	۱۶۳۰
۱۶۳۶	- پروردگار سپیده دم	۴۳	دانای نهان	۱۶۳۱
۱۶۳۶	- پروردگار مردم	۴۴	دانای نهان آسمان و زمین	۱۶۳۱
۱۶۳۶	- مالک مردم	۴۵	۱۸- شکافتدگی دانه و هسته	۱۶۳۲
۱۶۳۶	- معبد مردم	۴۶	۱۹- شکافتدگی صبحدم	۱۶۳۲
۱۶۳۶	- پروردگار هر چیزی	۴۷	۲۰- دارای رحمت	۱۶۳۲
۱۶۳۷	- پروردگار موسی و هارون	۴۸	۲۱- زود کفر	۱۶۳۲
۱۶۳۷	- پروردگار هارون و موسی	۴۹	۲۲- بهترین داوران	۱۶۳۲

۱۶۴۲	- فرمانروای راستین	۷۸	۱۶۳۷	- پروردگار آسمان و زمین	۵۰
۱۶۴۳	ب- صفاتی که به تهایی بیان شده		۱۶۳۷	- پروردگار آسمانها و زمین	۵۱
۱۶۴۳	۱- دارای مهر فراوان		۱۶۳۸	- پروردگار آسمانها	۵۲
۱۶۴۳	۲- احاطه دارنده چیره		۱۶۳۸	- پروردگار زمین	۵۳
۱۶۴۳	کاملاً آگاه		۱۶۳۸	- پروردگار نیاکان شما	۵۴
۱۶۴۳	۳- توانا		۱۶۳۸	- پروردگار مشرق و مغرب	۵۵
۱۶۴۸	توانا		۱۶۳۹	- پروردگار این شهر	۵۶
۱۶۴۸	۴- فرزانه		۱۶۳۹	- پروردگار خاورها (طلع گاهها)	۵۷
۱۶۴۹	۵- شنوا		۱۶۳۹	- پروردگار ستاره‌ی شعری	۵۸
۱۶۴۹	۶- نزدیک		۱۶۳۹	- پروردگار دو خاور	۵۹
۱۶۴۹	۷- مهریان - دلسوز		۱۶۳۹	- پروردگار دو باختر	۶۰
۱۶۵۱	۸- بردار		۱۶۳۹	- پروردگار این خانه (خانه)	۶۱
۱۶۵۲	بردار		۱۶۴۰	- صاحب بخشش	۶۲
۱۶۵۲	۹- آگاه		۱۶۴۰	- دارای رحمتی گسترده	۶۳
۱۶۵۳	۱۰- ملنده گرداننده امور جهان		۱۶۴۰	- توانمند	۶۴
۱۶۵۳	۱۱- بزرگ		۱۶۴۰	- بسیار نیرومند	۶۵
۱۶۵۴	۱۲- بزرگ - سترگ		۱۶۴۰	- بهترین ارث برندگان	۶۷
۱۶۵۵	۱۳- بی نیاز		۱۶۴۱	- بهترین مهریانان	۶۸
۱۶۵۷	۱۴- مستوده		۱۶۴۱	- مهریانترین مهریانان	۶۹
۱۶۵۸	۱۵- نگهبان - مراقب		۱۶۴۱	- بهترین حافظ	۷۰
۱۶۵۹	۱۶- بزرگ		۱۶۴۱	- انتقام گیرنده	۷۱
۱۶۶۰	۱۷- بخشایشگر		۱۶۴۱	- صاحب شکوه	۷۲
۱۶۶۰	۱۸- قدرتمند		۱۶۴۱	- صاحب عرش	۷۳
۱۶۶۱	۱۹- حسابرسی		۱۶۴۲	- دارای رحمت	۷۴
۱۶۶۱	۲۰- چیره		۱۶۴۲	- شنوای دعا	۷۵
۱۶۶۱	۲۱- باریک بین		۱۶۴۲	- هر چه بخواهد می‌کند	۷۶
۱۶۶۲	۲۲- نگاهبان		۱۶۴۲	- زنده کننده‌ی مردگان	۷۷

۱۶۷۰	- پکنا	۵۱	۱۶۶۲	- بلند مرتبه	۲۳
۱۶۷۰	- سرور والا برآورنده‌ی امیدها و برطرف	۵۲	۱۶۶۲	- پگانه	۲۴
۱۶۷۰	کننده‌ی نیازمندی‌ها		۱۶۶۳	- بسیار چیره	۲۵
۱۶۷۰	- دارای مهر همیشگی	۵۳	۱۶۶۴	- آفریدگار	۲۶
۱۶۷۰	- دانا	۵۴	۱۶۶۴	- پادشاه - مالک	۲۷
۱۶۷۰	- بسیار توبه پذیر	۵۵	۱۶۹۵	- حقیقی - راستین	۲۸
۱۶۷۱	بسیار توبه پذیر		۱۶۹۵	- نیرومند	۲۹
۱۶۷۲	- پیتا	۵۶	۱۶۹۷	- داور	۳۰
۱۶۷۶	بینا		۱۶۹۷	- سپاسگزار حق شناس	۳۱
۱۶۷۷	- گشاشگر	۵۷	۱۶۹۷	- سرپرست - کارساز	۳۲
۱۶۷۸	گشاشگر		۱۶۹۸	- روزی رسان	۳۳
۱۶۷۸	- شکست تاپذیر	۵۷	۱۶۹۸	- نیکوکار	۳۵
۱۶۷۹	- حق شناس - قدردان	۵۸	۱۶۹۸	- پادشاه بزرگ	۳۶
۱۶۷۹	- آمرزند	۵۹	۱۶۹۹	- اول	۳۷
۱۶۷۹	- بسیار آمرزند	۶۰	۱۶۹۹	- آخر	۳۸
۱۶۷۹	- زنده	۶۱	۱۶۶۸	- پیدا: آشکار	۳۹
۱۶۸۰	- داناتر		۱۶۶۸	- ناییدا: پنهان	۴۰
۱۶۸۶	- خداوند	۶۳	۱۶۶۸	- پاک - منزه	۴۱
۱۶۸۶	- معبد	۶۴	۱۶۹۹	- بیعیب و نقص	۴۲
۱۶۸۶	- گردآورنده	۶۵	۱۶۹۹	- اینمی بخش	۴۳
۱۶۸۶	- حاضر و ناظر - گراه	۶۶	۱۶۹۹	- محافظ و مراقب	۴۴
۱۶۸۷	- راستگو	۶۷	۱۶۹۹	- شکوهمند	۴۵
۱۶۸۸	- زیان رساننده	۶۸	۱۶۹۹	- والا مقام	۴۶
۱۶۸۸	- توانا	۶۹	۱۶۹۹	- طراح هستی	۴۷
۱۶۸۹	- کفایت کننده	۷۰	۱۶۷۰	- پدید آورنده	۴۸
۱۶۸۹	- صاحب کرم	۷۱	۱۶۷۰	- صورتگر	۴۹
۱۶۸۹	- پذیرنده - اجابت کننده	۷۲	۱۶۷۰	- بزرگوارترین [بخشنده‌گان]	۵۰

۱۷۱۳	- اراده‌ی خداوند	۱۶۸۹	- بزرگوار	۷۳
۱۷۱۷	- خواست و مشیت خداوند	۱۶۸۹	- شمارنده	۷۴
۱۷۳۰	- برائش از ظلم	۱۶۹۰	- زنده کننده	۷۵
۱۷۳۵	- بینای او نیازمند مردم به او	۱۶۹۰	- خوارکننده	۷۶
۷	- ستایش و تزیه خداوند و آیات گوナگون	۱۶۹۰	- یاری رسان - مرجع در خواست یاری	۷۷
۱۷۳۶	در این خصوص	۱۶۹۰		
۱۷۴۴	- رحمت خداوند	۱۶۹۰	- غزت دهنده	۷۸
۱۷۴۶	- رضایت و خشنودیش	۱۶۹۱	- بازگرداننده - تکرار کننده	۷۹
۱۷۴۸	- خشم و غضبیش	۱۶۹۱	- بی نیاز کننده	۸۰
۱۷۵۰	- ترس و پروای از او	۱۶۹۱	- دهنده‌ی سرمایه	۸۱
۱۲	- به تعویق اندختن هلاکت و نابودی	۱۶۹۱	- توانا	۸۲
۱۷۵۴		۱۶۹۱	- انتقام گیرنده	۸۳
۱۳	- آنچه را خدا دوست دارد و دوستی مردم	۱۶۹۱	- سرور - سرپرست	۸۴
۱۷۵۴	نسبت به خدا	۱۶۹۱	- یاور - مددکار	۸۵
۱۷۵۷	- توکل بر او	۱۶۹۳	- نور	۸۶
۱۵	الله و دستور به سخن گفتن	۱۶۹۴	- راهنمای	۸۷
	از آنها و آیات گوナگون در این خصوص	۱۶۹۴	- وارث	۸۸
۱۷۵۸		۱۶۹۴	- کارساز، عهده دار امور	۸۹
۱۶	- برگشت همه‌ی کارها به‌سوی خدا	۱۶۹۴	- بسیار با محبت	۹۰
۱۷۶۳		۱۶۹۴	- حامی - کارساز	۹۱
۱۷۶۸	- زندگی میبخشد و میمیراند	۱۶۹۶	- سرپرست - یاور	۹۲
(۲)	نبرد با مؤمنین . . . . . جهاد	۱۶۹۷	- بسیار بخششیده	۹۴
	نبرد و زد و خورد . . . . . حکم - قضاؤت	۱۶۹۷	- والاترین	۹۴
۱۷۷۳	نذرها	۱۶۹۷	ج - صفاتی که خداوند با آنها حکمرانی می‌کند	
	نزاكت پیام و رسالت . . . . . محمد(۵)	۱۶۹۷		
	نزاكت مومنین با پیامبر . . . . . محمد(۱۴)	۱۶۹۷	- علم خداوند شکوهمند و والا	
	نسبت دادن دروغ به خدا و رسولش	۱۷۱۰	- بی رقیب بودنش در دستور و فرمان	

سرگذشت‌ها(۴)	نوح	اخلاق پستدیده(۲۴) .....
نوسانات صوتی	حقایق علمی(۲۶)	نسخ .....
نوشیدن باده.....	کار پلید(۳)	نشانه‌های بروز قیامت.....
نوک انگشتان.....	حقایق علمی(۲۰)	نشانه‌های روز رستاخیز.....
نیازمندان	دارایی(۶)	نشانه‌های هستی.....
نیرنگ کفر پیشه گان	کفار(۲۶)	یگانگی خداوند(۱) .....
وانمود کردن به چیزی که داده نشده.....		نعمت .....
جامعه(۱۳)		نعمت‌ها .....
واپس ماندگان از جهاد.....	جهاد(۱)	نعمت‌های خداوند .....
واداشتن کنیزان به زنا.....	خانواده(۲۳)	الله جل جلاله(۴) .....
وام و معامله کردن / قرض دادن و گرفتن		نفس .....
دارایی(۲۲)		روان ناپیدا(۲) .....
وحدت بخشی است‌ها به واسطه‌ی دین		نماز .....
حکم-قضاؤت		۱۷۷۵ .....
وسائل جهاد	جهاد(۹)	۱- تشویق کردن به نماز .....
شیطان(۳)		۲- ویژگی نمازی .....
وسوسه، عیب‌جویی	اخلاق ناپستند(۱۷)	۳- رکوع .....
وسوسه، عیب‌جویی و طعنه‌ی زنی ..	کار پلید(۳)	۴- سجود .....
وسوسه‌های شیطان.....	اخلاق ستودنی	۵- سجده‌های تلاوت .....
وصیت	دارایی(۲۶)	۶- نماز خواندن (با صدای) بلند .....
وظیقه‌ی رسولان.....	فراخوانی به سوی خدا	۷- نماز (سنن) شب .....
وعده خداوند به پیامبر	محمد(۱۹)	۸- نماز جمعه .....
وقت گذرانی	اخلاق ناپستند(۲۱)	۹- نماز ترس .....
ویژگی‌های نمازگزاران	نماز(۲)	۱۰- کوتاه کردن نماز .....
ویژگی‌های آدمی	آدمی(۲)	نماز ترس .....
ویژگی‌های پیامبر	محمد(۱۲)	نماز جمعه .....
هابیل	سرگذشت‌ها(۳)	نماز سنت شب .....
		نماز [یعقوب] .....
		نادگان سرگذشت‌ها(۲۰) .....
		نوآوری خداوند در آفریده‌اش .....
		یگانگی خداوند(۱۰,۳) .....

۱۷۹۷	یتیمان	سروگذشت‌ها (۲۷)
۱۷۹۷	بزرگداشت آنان	هجرت پیامبر و مؤمنین (۲۳)
۱۸۰۰	نیابت آنان	هجرت (۱۰)
(۸)	یتیمان ..... دارایی	هجوم به فضنا (۳۳)
(۱۹)	سرگذشت‌ها (۵۳)	هرزگی ..... اخلاق ناپسند (۵۳)
(۱۰)	یقین	هستی ..... حقایق علمی (۵)
(۵)	یک انسان	هشدار ..... محمد (۴)
۱۸۰۱	یگانگی خداوند عزو جل	هلاکت و نابودی ..... کار پلید (۳)
۱۸۰۱	۱- وجود خدا	هم نشین - همدم ..... جامعه (۴)
۱۸۰۹	۲- یگانگی مطلق خداوند و نفی شریک از او	همجنس بازی ..... کار پلید (۳)
۱۸۱۱	۳- وحدانیت خداوند	همسانی شرک ..... شرک (۴)
۱۸۵۰	۴- ریویت خداوند	همسران ..... خاندان (۵)
۱۸۶۲	۵- دستوراتش	همسران و دختران پیامبر ..... محمد (۴)
۱۸۶۸	۶- اسلام باورهای مردم	همکاری با دیگران ..... کار نیک (۹)، جامعه (۷)
۱۸۷۴	۷- پاسخ داد لرک ..... که وحدانیت خداوند را نمی‌پذیرد	هول و هراس قیامت ..... روز و اپسین (۶)
۱۸۷۵	۸- فراخوانی مردم به پند پذیری از گذشتگان	هوی و هوس ..... روان ناپیدا (۴)
۱۸۷۸	۹- هشدار به امت‌ها در خصوص عوایب انتقام‌گیری و رسایی	یاجوج و مأجوج ..... سروگذشت‌ها (۱۸)
۱۸۸۶	۱۰- امید بخشی و تهدید	باد آوری نعمت ..... اسلام
۱۹۰۷	۱۱- تهدید کفار و آنچه را که خداوند برای آنان آماده نموده است	باد خداوند ..... الله جل جلاله (۹)
(۲)	يهودیان ..... پیروان تورات و انجلیل، ادیان (۲)	باران پیامبر ..... محمد (۲۰)
		باران حضرت عیسی .....
		ادیان (۳)، سروگذشت‌ها (۳۲)
		باران غار ..... سروگذشت‌ها (۱۰)
		باری - پیروزی ..... جهاد (۴)
		باری مومنین ..... فرشته‌ها (۶)
		یأس و نا امیدی ..... کار (۷)

سخن مترجم

کتابی که اکنون پیش روی شما خواننده‌ی گرامی است، برگردانی از کتاب «المعجم الموضعی آیات القرآن الکریم» می‌باشد که توسط حسان عبدالمنان گردآوری و آماده شده است.

این کتاب در بیست و سومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران توسط استاد عبدالرحمن یعقوبی مدیر محترم نشر احسان به اینجانب هدیه داده شده، ترجمه آن را نیز پیشنهاد نمودند. با بررسی آن متوجه شدم که جای آن در کتابخانه علاقمندان به قرآن و موضوعات قرآنی فارسی زبان و یا آنان که با این زبان آشنایی دارند خالی است، هرچند پیشتر کتاب‌هایی از جمله: «تفصیل آیات القرآن الکریم» که توسط آقای مهدی الهی قمشحه توجه، و توسط انتشارات کتابفروشی اسلامیه در سال ۱۳۶۰ ه. شمسی چاپ شده است و یا کتاب «آفاق آیات» که بر اساس موضوع و در ۲۶ فصل توسط آقای خلیل الله صبری تألیف شده و انتشارات آن را چاپ نموده است، شاید در دسترس بعضی از علاقمندان باشد اما اثری که هم اکنون پیش روی داشت با توجه به آن که تعداد عنوانین کلی و جزئی بیشتری را در خود جای داده و به ترتیب حروف الفبا نیز مرتب گردیده است و در واقع به قول گردآورنده در زمرة پربارترین و جامع‌ترین تألیفاتی است که در این زمینه گردآوری شده، شاید در نوع خود کاری تازه و جدید باشد.

هرچند که با حضور تکنولوژی‌های الکترونیکی و ورود آن به بخش آثار مکتوب؛ دسترسی پژوهشگران و علاقه مندان را به منابع گوناگون، آسان نموده است؛ اما مشکلات ناشی از استفاده و بهره‌گیری از این تکنولوژی‌ها هم برکسی پوشیده نیست.

آنچه با استفاده از تکنولوژی برای دسترسی پژوهشگران و محققان آسانتر شده است، جستجوکردن‌های آسان و سریع است. اما همیشه این جستجوگرها در دسترس نیستند و همیشه نتیجه جستجوها، همان چیزی نخواهد بود که ما به دنبال آن هستیم. لذا همچنان استفاده از کتاب و اطلاعات مکتوب دسته‌بندی شده، نیاز محققان خواهد بود

امیداست که تنظیم فارسی این اثر مورد قبول خوانندگان و علاقمندان قرار گرفته، ما را نیز مشمول دعای خیر خود گردانند.

در آخر ذکر این نکته نیز ضروری است که هرچند این ترجمه از روی چاپ جدید و ویرایش

شدهی کتاب صورت پذیرفته اما اشکالاتی نیز در همین چاپ وجود داشت که تا حد ممکن بر طرف گردید، به طور قطع ترجمه‌ی این اثر نیز خالی از اشکال نیست یادآور می‌گردد که ترجمه‌ی آیات این کتاب برگرفته از قرآن مبین ترجمه‌ی علی اکبر طاهری قزوینی است.

امید که مارا با راهنمایی‌های خود مورد لطف قرار دهید.
پروردگارا عاجزانه از تو می‌خواهیم که با لطف و مغفرت گسترده‌ای این اثر را از ما پذیرفته و آن را در ترازوی اعمال نیک مان قرار دهی. آمین.

سه شنبه ۲۵/۳/۱۳۸۹

مقدمه مولف

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّورِ أَنفُسِنَا، وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مِنْ يَهْدِهِ اللَّهُ لَا مُضْلِلُ لَهُ، وَمِنْ يَضْلِلُ فَلَا هَادِي لَهُ. وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَفَّاتِنَاهُ، وَلَا تَمُونُ إِلَّا وَآتَنَّمُسْلِمُونَ﴾ (آل عمران/١٠٢)

ای کسانیکه ایمان آورده اید آن چنان که از خدا ترسید از خدا بترسید و شما (سعی کنید غافل نباشید تا چون مرگتان به ناگاه در رسد) نمیراند که آن که مسلمان باشید.»

﴿يَأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تَقْسٍ وَجَدَنَ وَخَلَقَ مِنْهُمَا ذِكْرًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُ عَنْهُ، وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (نساء/١)

ای مردم! از پروردگارたن، که شما را از یک تن آفرید و همسرش را از او آفرید و از آن دو، مردان وزنان بسیاری را منتشر ساخت، و از خدایی که با سوگند به او از یکدیگر درخواست می کنید و در مورد ارحام از خدا پروا کنید. همانا خداوند مراقب شماست.»

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قُوَّلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحُ لَكُمْ أَعْمَلَكُمْ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ هُوَ زَانِ عَظِيمًا﴾ (احزاب/٧٠-٧١)

ای کسانی که ایمان آورده اید! از خدا بترسید و سخن صواب گویید.* تا کارهای شما را اصلاح کند و گناهاتان را بر شما ببخشاید. و هر که خدا و رسولش را اطاعت کند، قطعاً به کام یابی بزرگی رسیده است.»

اما بعد:

بی شک هر موضوعی از موضوعات قرآن فقط زمانی به تمامی فهمیده می شود که به طور عمیق مورد بررسی قرار گیرد. زیرا گاه حفظ کردن به تنهایی نمی تواند کمک کند تا بی کم و کاست بر شواهد

آن موضوع آگاهی یا نیم، بلکه حتی کسی که در نگارش تفسیر متخصص است گاه به همهی این موضوعات استدلال نمی‌کند هم چنان که این حالت را در تمامی مفسرینی که به این شیوه از جمع آوری پرداخته‌اند آشکارا می‌بینیم، زیرا بعضی وقت‌ها اتفاق نظر در گردآوری آیات و تشابه موضوعی که بدان اشاره کرده‌اند را نمی‌بینی، این اختلاف به علل بسیاری بر می‌گردد:

۱. حضور ذهن در یک موضوع مشخص از یک مفسر تا مفسر دیگر متفاوت است.
۲. وجود اختلافات معروفی که در استدلال جستن به بعضی از آیات دیده می‌شود.
۳. تصور تعارض لفظی در بعضی از آیات، لذا مفسر از ترس اینکه مبادا آن موضوع ظاهری به عنوان یک اصل یا چیزهایی از این قبیل قلمداد شود از ذکر آن خودداری می‌کند.

به خاطر همه این‌ها بود که به فرهنگ موضوعی قرآن روی آوردیم، نسبت به آنچه درگذشته و حال نگاشته شده مطلع شدیم، دیدم که پربارترین و جامع ترین تأليف، کتابی است که در آخرین چاپ "دار الرشید للصحف" آمده است. و تقسیمی خوب برای موضوعات قرآن بیان کرده‌اند، و بصورت مختصر همه این‌ها را به شماره سوره و شماره آیه ارجاع داده‌اند بی‌آن که آن را بیان کنند، بر این کتاب تکیه کرده و آن را معرفه مرکزی کارمان قرار دادیم، آن گاه تبدیل و تغییر و فهرست نویسی، و هر شیوه‌ای که لازم بود تا مطالعه کننده را یاری کند، را بر آن اجرا نمودیم، و آیات را به شیوه‌ی فرهنگ (معجم) ارائه دادیم، هر مطلب به حسب (ترتیب) حروف الفباء (ی متن اصلی) بیان شده، جزئی باشد یا کلی، در پاره‌ای از مواضع یاجع یک موضوع به مواضع دیگری که اگرچه لفظ ذکر نشده اما هم معنای آن است یا به طور مفصل‌تر بیان شده، از تکرار جلوگیری کرده‌ایم. یکی از این موارد مسائل جزئی است که آن‌ها را به مسائل کلی تر ارجاع داده‌ایم. بی‌شک این کار همتای کار دیگرمان "المعجم المفهرس لأنفاظ القرآن" است، که در آن واژه‌ها و تفاوت و فرق آنها را روشن کرده، و تفاوت‌هایی که میان اسلوب‌ها و شیوه‌ها وجود دارد را شرح داده‌ایم و میان الفاظ و معانی آن کاملاً تطابق ایجاد شده است و من از شرح مفردات و احاطه یافتن بر آن‌ها و تعمق در رجوع به آیات زیاد برای شناخت معانی و اختلافات میان آن‌ها بی‌نیاز گشته‌ام.

بدین ترتیب توانسته‌ایم که برای پژوهشگر شرایطی را فراهم کنیم تا گمشده‌اش را بیابد، و از اجتماع دو کتاب (در یک کتاب) بهره‌ای می‌برد که از یک کتاب نمی‌برد و به این وسیله می‌تواند از اجزای قرآن و متعلقات آن بهره مند شود و میان آنچه اینجا و آنجا پراکنده شده اتفاق و گردآوری پدید آورد تا به درستی موقعیت صحیح را در یابد.

این کار فایده‌های بسیاری دارد که می‌توان به آن اشاره کرد که در زیر به نمونه‌هایی از آن‌ها اشاره می‌شود:

۱. کسی که می‌خواهد شالوده‌ای از شناخت و معرفتی اسلامی پی‌ریزی کند اولین رویکرد او در این کار قرآن است زیرا در مورد یک حرف از قرآن شک و تردیدی وجود ندارد و اصولاً چنین چیزی غیر ممکن است، قرآن سرچشممه‌ی نخستینی است که مورد اعتماد و استناد است، و دیگر مصادر قانون گذاری بدان استناد می‌کنند، قرآن داور و حکم میان آنهاست این کتاب خداوند با این جایگاه، لازم است که تفسیر شده و از جنبه‌های متعدد به خوبی فهمیده شود، گاه مفسران یا بعضی از آنان در این کار به چکیده گویی روی آورده‌اند، مجبور نیستیم که از کسی در تفسیر تبعیت و پیروی کنیم. مگر این که این تفسیر از جانب پیامبر ﷺ یا فهم صحابه‌ای که موافق رأی پیامبر ﷺ است، باشد؛ یا فهمی لغوی که چاره‌ای جز پذیرش آن نیست. همراه با پذیرفتن سخنان گذشتگان که صحت سخنان گویندگان شان به اثبات رسیده، یا این که دلیلی تلویحی در آن باشد.

شایسته ترین این جوانی که باید در تدریس مورد دقت قرار گیرد: مطالعه دقیق سه موضوع است: اول: ساختاری که کلام در آن پدیده می‌گیرد، انتخاب و مناسبتی که در آن از موضوع سخن گفته می‌شود، چون چیزی که ما بسیار از شخص مفسر نمی‌بینیم این است که از پس و پیش آیه غفلت می‌ورزد و احیاناً می‌بینیم که در خصوص یک عبارت بی‌نهایی و غونه‌زن ربط دادن آن سعی و تلاش به خرج می‌دهد و گویی میان این عبارت و آیاتی که فرو گذارده هیچ پروردی نبوده و وابستگی ای وجود ندارد، یا میان دیگر موضوعات که در پی این موضوع قرار دارند و در یک سوره قرار گرفته اند ارتباطی وجود ندارد.

دوم: مقایسه و تطبیق یک موضوع با همان موضوع که در سوره‌های بسیار دیگری تکرار شده‌اند، و فهم ارتباط و هماهنگی‌هایی که از آن ناشی می‌شود و پس زدن تعارضی ظاهری که در درک ایجاد اختلال نموده، و تأکید بر این نکته که میان دو آیه از لحظ دریافت، آمیختگی‌ای پدید نیامده است، چرا که گاهی آیه‌ای معنای ظاهری دارد و در آیه‌ای دیگر همین معنای ظاهری بر آن اثر گذاشته و آن آیه هم به همین صورت تفسیر می‌شود در حالی که باید کاملاً بی‌طرفانه به آن آیه نگریست و آن را از هرگونه تأثیرپذیری که از معنی آیه اول ناشی می‌شود مصون داشت.

سوم: مطالعه دقیق واژه‌هایی که معنای آن مورد نظر است و مقایسه آن با همان واژه‌ها که در قرآن بیان گردیده است و بیان میزان اختلافی که آدمی را به درک آن رهنمون می‌کند ازجمله اختلافات ساختاری که در آن است و علی‌که موجب این اختلاف در معنی می‌شود.

این سه مطلب هر گاه با آنچه از تفسیر مأثور بیان شده، و با درک واژه‌ها و ساختارهای آن جمع گردد منجر به دید و بینشی فراگیر در درک آیات، و (همچنین) فهم موضوعاتی که با هم مرتبطاند، می‌شود. در این میان گاه باید از فهم‌هایی که احادیث را از درستی‌شان منحرف می‌گرداند دوری کرد، بلکه باید آیه ملاک و معیاری برای آن احادیثی باشد که ثابت نیستند تا خدشهایی در فهم آن وجود دارد.

۱- پرداختن به یک موضوع- از موضوعات اصلی- قرآن، بخش سودمندی در درک بلاغت قرآن به شمار می‌آید، و خود از ناحیه دو بخش دیگر مورد حمایت و پشتیبانی قرار می‌گیرد که به فهم اعجازی قرآن کمک می‌کنند، این دو بخش عبارتند از:

الف- بررسی ترتیب سوره‌ها،

ب- بررسی واژه‌های قرآن (مفردات)، درست به همان گونه که وارد شده‌اند.

پژوهش‌های بلاغی قرآن فقط وقتی به نتیجه دلخواه می‌انجامد که یک جانبه نبوده و تعارضات آن نیز در نظر گرفته شود. (چنان که می‌دانیم گاهی) جملات و عبارات متعدد (چه بسامخالف و معارض هماند)، ولی اگر دادن یک جمله در سیاق و روند مناسب بالاترین رتبه بلاغت آن جمله است، و قراراً دادن جمله‌ای در سیاق و روند دیگر بالاترین رتبه بلاغت آن جمله نیز محسوب می‌شود. اما اگر جمله اول را در سیاق بقایام قرار دهیم در آن صورت از قواعد دستور زبان عربی خارج شده‌ایم و فهم دست و صحیح آن جمله فراموش آید بنابراین پرداختن به یک موضوع واحد در سوره‌ها و جاهای گوناگون از جهات مختلف آن صورت بلاغی و اعجازی قرآن را تأیید و مستحکم می‌گرداند که بشر از ایجاد آن ناتوان است.

۲- بسیاری از کسانی که در زمینه تفسیر و فقه و فتوی تألیف می‌نمایند نیازمند دلیلند (و گاهی از آوردن دلیل عاجز و ناتوان می‌شوند) و آن گاه که دلیل می‌آورند- اگرچه بخوبی از عهده حفظ و شناخت آن بر می‌آیند، اما آن را از سیاق یا سایر دلایل مرتبط با آن خارج می‌سازند، به ندرت می‌توان از میان گذشتگان کسانی را یافت که در استدلال کردن به خوبی عمل کرده و یا ادله‌ی بیشتری به ذهن و فکرشان خطور نموده باشد.

بنابراین فایده امثال این تألیف (موضوعی قرآن) این است که در برابر پژوهش‌گران و مفسرین آیات موضوعی، (موضوعاتی) بیشتر از آنچه در ذهن‌ها حفظ شده قرار می‌دهد در نتیجه فاصله‌ها را کوتاه کرده و شناخت کاملی را برایشان فراهم می‌گرداند.

۳- گاه شخصی لفظ آیه‌ای را به یاد ندارد اما محتوای آن را به خوبی به یاد دارد و می‌خواهد به آن استدلال نماید از این رو وقتی به «المعجم المفهرس لالألفاظ القرآن» رجوع می‌کند فایده‌ای به او

رسانده و به مطلوبش دست نمی‌یابد اما این گونه تألیفات موضوعی قرآن در خصوص جستجوی آیه‌ای که در تصور شخص است مفید واقع شده، او را به مقصودش رسانده و چه بسا رهنمود بیشتری را نیز برایش فراهم سازد.

البته میتوان فواید دیگری را نیز برای فرهنگ‌های موضوعی برشمرد اما در اینجا ما به بیان مهمترین فواید بسنده کردیم آن هم به دلیل کمبود وقت وجود مشغله‌های بسیار از خداوند خواهان توفيقیم و سخن پایانی مان این است که: الحمد لله رب العالمين

.ه. ۱۴۲۰ / رمضان / ۲۶

.م. ۲۰۰۰ / ۱ / ۳

www.ketab.ir